

Naročnina mesečno 15 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska ledaja celoletna 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano.

SCORVENEC

Abbonamenti: Mese 15 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Il Bollettino No 651

Moderata attività sul fronte Cirenaico

Un sottomarino nemico affondato

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Moderata attività di elementi esploranti sul fronte cirenaico.

Incursioni di forze aeree nemiche su Tripoli, Bengasi e sui dintorni di Atene non hanno causato vittime.

La torpediniera »Cigno« al comando del capitano di corvetta Massimo Franti ha affondato un sottomarino nemico.

Vojno poročilo št. 651

Omejeno delovanje v Cirenajki

Sovražna podmornica potopljena

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Na cirenajškem bojišču omejeno delovanje izvidniških oddelkov.

Poleli sovražnih letalskih sil nad Tripoli, Bengazi in okolico Aten niso povzročili žrtv.

Torpedovka »Cigno« pod poveljstvom korvetnega kapitana Massima Frantija je potopila sovražno podmornico

Italijansko-nemški gospodarski posveti

Zmaga Osi zagotovljena tudi na polju proizvodnje

Rim, 14. marca. AS. Italijanski zunanji minister grof Ciano ter poslanik Giannini sta se sestala z nemškim veleposlanikom von Mackensenom in ministrom Clodiusom. Sklenili so več dogovorov, ki bodo uredili gospodarsko in finančno sodelovanje med Italijo in Nemčijo do konca leta 1942. Dogovori se tičejo predvsem izmenjave surovin, ki se bo povečala in ki bo znatno pospešila vojno proizvodnjo. Nemčija bo pospešila v Italijo

Avstralija se mora odločiti

Ali sporazum z Japonsko ali poraz — Tudi severna Sumatra zasedena — Nепrestani napadi na Moresby

Tokio, 14. marca. AS. List »Hoch« piše o položaju v Avstraliji in pravi, da ji preostane ali slediti zgledu Nizozemske Indije ali pa poskus rešiti se ter se tako ohraniti pred vojno. Odgovornost za avstralsko usodo nosijo člani avstralske vlade z ozirom na izredno težavne strateške pogoje, pred katerimi se je znašla Avstralija zaradi izkrcanja Japoncev na Novi Gvineji.

Tokio, 14. marca. AS. Tukajšnji tisk piše o izkrcanju japonskih čet na severni Sumatri ter o včerajšnji zasedbi Medana ter pravi, da so s tem Japonci okrepili svoje postojanke ob indijskih mejah ter imajo v svoji posesti izredno važne točke Indijskega oceana.

Rim, 14. marca. AS. Avstralski ministrski predsednik je povedal, da je avstralski zunanji minister dr. E. Andrew odpotoval v Washington, kjer bo stopil v neposredni stik z ameriško vlado.

Saigon, 14. marca. AS. Uradno poročilo avstralskega vojnega ministrstva objavlja, da znašajo avstralske izgube v bitki za Malajski polotok in Singapur 17.000 mož.

Izjava voditelja »neodvisnih Avstralcev«

Šanghaj, 14. marca. AS. Predsednik društva »Neodvisna Avstralija« Allan Raymond je govoril na nekem zborovanju. Rekel je, da mora avstralska vlada podvzeti potrebne korake za sklenitev častnega mira z Japonsko zdaj, ko je japonska vlada pokazala svojo voljo prihraniti avstralskemu ljudstvu strahote vojne. Ker je bližnji japonski cilj Avstralija, je treba storiti vse v izogib narodne katastrofe. Pri pogajanjih z Japonsko naj bi po Raymondovem mnenju posredovala kaka nevtralna država. Na zborovanju so sklenili, da bodo z vsemi silami delali za avstralsko neodvisnost in za sklenitev častnega mira z Japonsko. Upajo, da bo gibanje dovolj močno in bo lahko zlomilo pritisk Angležem prijaznih politikov.

Gandhi o neodvisnosti Indije

Stockholm, 14. marca. AS. Dopisnik nekega švedskega lista je izvedel v Novih Delhih da Ghandijevo izjavo glede angleške obljube, da bo Indija po vojni postala dominion. Rekel je, da Anglija mora priznati, da je zagrešila proti Indijcem najtežje zločine v teku dolgega gospodovanja nad Indijo in da prazne obljube v bodoče ne bodo mogle več spremeniti mišljenja indijskih nacionalistov.

Tokio, 14. mar. AS. Agencija Domei poroča iz Medana na Sumatri, da so japonske čete, ki so se izkrcale v Laboenhanroeu na severni Sumatri, zasedle otoško glavno mesto Medan brez odpora in sicer ob 8.30 vzhodnega časa v petek.

Bangkok, 14. mar. AS. Radijska postaja v Bangkoku, ki je prenehala oddajati 1. marca čim so se približale japonske čete, je ponovno začela oddajati 10. marca. Oddaje so v holandskem, malajskem, japonskem jeziku in v jezikih indijskega otočja.

Tokio, 14. marca. AS. Japonske čete, ki so se ob prvih včerajšnjih jutranjih urah izkrcale na severni obali Sumatre, so zasedle skrajne severne kraje otoka. Nekateri japonski oddelki so potem še napredovali in so popoldne zasedli letališče Lokoga. Drugi japonski oddelki se je medtem izkrcal brez lastnih izgub na otoku Vieh, ki leži

blizu skrajne severne točke Sumatre in je zasedel Sabang, 200 km stran od Medana.

Saigon, 14. marca. AS. Na tiskovni konferenci, ki je bila včeraj v Novih Delhih, je poveljnik angleških čet v Indiji Wavell izjavil, da je indijska vlada izdala potrebne odredbe za pospešitev obrambnih del na indijskem ozemlju. Posebno hitro bodo gradili letališča, kjer bodo delali 24 ur na dan.

Rim, 14. marca. AS. Avstralski ministrski predsednik Curtin se je šele danes odločil sporočiti, da se križarka »Perth« ter stražna ladja »Yarra« nista vrnila iz morja okoli Jave in da ju je smatrali za izgubljeni. Dodal je, da ni nobenih poročil, kaj je s posadkama. Na križarki »Perth« je bilo 683 mož, na »Yarra« pa 115.

Rim, 14. marca. AS. Reuter poroča iz Sydneya, da so skupine japonskih bombnikov včeraj ponovno napadle Moresby. Poleg tega je bil tudi izvršen japonski letalski napad na neko drugo točko otoka Hyarl, 1060 milj zahodno od Moresbyja.

Stockholm, 14. marca. AS. Londonski dopisnik lista »Svenska Dagsbladet« piše, da je londonski tisk živo v skrbeh za usodo otoka Ceylona. Londonski listi pišejo o obrambnih ukrepih na Ceylonu in poročajo, da se je pred kratkim tam izkrcalo več indijskih čet, ki bodo branile otok.

Nemško vojno poročilo

Novi boji na Krimu

Brezuspešni napadi prinašajo Sovjetom le izgube — Od 6. do 12. marca so izgubili 209 letal — 9 angleških letal sestreljenih

Hitlerjev glavni stan, 14. mar. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na Krimu je sovražnik po daljšem odmoru zopet napadel z močnimi, po letalih in tankih podprtimi silami nemško-romunske postojanke na polotoku Kerč. V tridih bojih so bili napadi odbiti z visokimi izgubami za nasprotnika. Pri tem je bilo uničenih 46 sovražnih tankov.

Tudi na ostalih odsekih vzhodnega bojišča je sovražnik brezuspešno nadaljeval svoje napade.

V letalskih bojih je bilo včeraj sestreljenih 17 sovjetskih letal ne da bi bilo pri tem kaj lastnih izgub.

Sovražno letalstvo je izgubilo v času od 6. do 12. marca 209 letal, od tega 130 v zračnih bojih, 26 jih je sestrelilo protiletalsko topništvo, 7 pehota, ostala pa so bila uničena na tleh. V istem času je bilo na vzhodni fronti izgubljenih 9 lastnih letal.

V Severni Afriki so bila bombardirana angleška skladišča in zbirališča čet blizu Tobruka.

Nad Rokavskim prelivom in nad zasedenim zahodnim ozemljem so nemški lovci brez lastnih izgub sestrelili 8 angleških letal.

Zadnje noč je sovražnik metal bombe na razne kraje v zahodni Nemčiji, predvsem na stanovanske četiri v Kölnu. Civilno prebivalstvo je imelo malenkostne izgube. En angleški bombnik je bil sestreljen.

Berlin, 14. marca. AS. Iz vojaških virov se je izvedelo, da je sovražnik od četirica naprej ponovil svojo ofenzivo pri Taganrogu in Stalinu v donskem področju. Nemški protinapadi proti številčno nadmočnim sovražnim silam so dosegli popoln uspeh. Nemška pehota je zasedla

neko postojanko, ko jo je sovražnik divje branil. Tu kakor tudi na drugih bojiščih je imel sovražnik zelo težke izgube. Tudi nemško letalstvo je bilo delovno na celotnem bojišču ter je osredilo svoje napade zlasti na sovražnikovo zaledje ter na zbirališča čet.

Rim, 14. marca. AS. Agencija Reuter poroča, da je neka nemška podmornica napadla neko angleško pristanišče na otoku Santa Lucia in je s torpedi zelo poškodovala dve ladji v pristanišču.

»Queen Mary« poškodovana

Buenos Aires, 14. marca. AS. V argentinskih mornariških krogih zatrjujejo, da je bila angleška preokceanska ladja »Queen Mary«, ki je pred nekaj dnevi zapustila Rio de Janeiro z 10.000 ameriški vojniki na krovu in je odplula v neznan smer, torpedirana. Pravijo, da je »Queen Mary«, ki je bila zelo poškodovana, zdaj prispela v neko angleško oporišče na otočju Malvine.

Napetost med Francijo in USA

Berlin, 14. marca. AS. V dobro obveščenih berlinskih krogih z zanimanjem zasledujejo ugotovitve uradne višjejske agencije o francosko-ameriških odnosih, ki so postali zelo kritični. Z nemške strani pripominjajo, da se bodo z ozirom na delikatni značaj teh odnosov omejili zgolj na opazovanje, dokler ne bo prišlo do kake odločitve.

Proga Berlin—Krim

Stockholm, 14. marca. AS. »Dagens Nyheter« poroča, da je bila med Berlinom in Krimom odprta nova neposredna železniška zveza, namenjena vojaškim potrebam. Proga je dolga 2500 km.

Pred koncem preiskave o atentatu v Ankari

Berlin, 14. marca. AS. Na pristojnih mestih so povedali, da bo skorajšnja objava o uspehu preiskave zoper atentatorje v Ankari najverodostojnejši odgovor na nesramni članek »Izvestije«. Kakor je znano, je ta list nesramno namigaval, češ, da so atentat ınscenirali Nemci. To pa ni bilo preveč modro. Uspehi o preiskavi prav gotovo ne bodo ostali skriti in sumljive osebe ne bodo mogle več zahtevati gostoljubja na kakem diplomatskem ali konzularnem sedežu.

Omejitev avtomobilskega prometa v Angliji

Lizbona, 14. marca. AS. Iz Londona poročajo, da bodo s 1. aprilom ukinjene vse dodatne dobave bencina in da bo z majem uporaba bencina zmanjšana na polovico. Izdan bo odlok, ki bo prepovedal promet vseh avtomobilov, ki niso v vojaški službi.

Govor dr. Goebbelsa na Dunaju:

Zmagati, pa naj velja kar hoče...

Dunaj, 14. marca. AS. Na včerajšnjo obletnico priključitve Avstrije k Nemčiji je imel minister dr. Göbbels velik govor na Trgu junakov pred bivšo dunajsko vladno palačo. Poslušala ga je velika množica članov moških in ženskih organizacij in na trgu je viharalo na stotine zastav s kljukastim križem. Najprej je govoril mladinski voditelj Baldur von Schirach. Za njim pa je povzel besede propagandni minister dr. Göbbels in dejal, da je kakor pred enim letom prinesel na Dunaj pozdrav Vodje, ki je sedaj, ko se končuje zima, posebno zaposlen z vrhovnim poveljstvom. Churchill (žvižg med množico) je pred dnevi sprejel nekaj avstrijskih židov, ki jim je rekel, da so med Dunajem in Berlinom nepremostljiva nasprotja. (Ironičen smeh). Govoril je o mišljenju in hotenju, toda v Nemčiji je eno samo mišljenje in hotenje, trdna volja do zmage, pa naj velja kar hoče. Hitler nas ni poklical k udobnemu življenju, marveč k udeležbi in sodelovanju pri zgodovinskih dogodkih. Ljudstvo vzhodne marke ne želi deliti z Nemčijo le ugodja, marveč tudi potrebne žrtve za obstoj. Povratek vzhodne marke v Nemčijo, ki je bil dolgo časa le domotožje, je danes resnica, zapечатena s prelito krvjo. Pred enim letom sem rekel, da bo naša armada dosegla velike zmage; danes lahko ponovim takšno trditve. Svet bo preстал še mnogo pretresljajev, preden bodo sile Osi uresničile novo Evropo. Ne moremo zahtevati, da bi bil v treh mesecih podrt imperij, ki so ga gradili tri stoletja, smo pa na najboljši poti k

izpolnitvi tega velikega dejanja. Nekega dne se bo angleški imperij sesul. Edino njegovo upanje je bila zima. Toda ta letni čas ni več in današnji veseli dan, ki ga ogreva prvo, sicer še mlačno pomladansko sonce, je kakor simbol. Pet mesecev smo čakali pomlad. Ona nam daje nov pogum, novo upanje in sprošča naše vojaške sile. Nihče ne zanika, da je bila zima trda, trda zlasti za naše vojaške na vzhodnem bojišču, ki so pokazali nadčloveške napore. Z zatrditvijo, da se nemški narod bliža svetli bodočnosti in zmagi, je dr. Göbbels končal svoj govor s trojnimi vzkliki: Nemčiji, narodu in Hitlerju.

Nova določila glede prehrane

Rim, 14. marca. AS. Odbor ministrov je včeraj izdal nove važne ukrepe glede prehrane. Po tehtnem pretresu vseh potreb in pridelovalnih možnosti se je odbor odločil za te ukrepe, ki bodo prišli do veljave 15. marca:

a) Omejitev osnovnega obroka kruha za 25 %. Od te omejitve so izzeti dodatki, dovoljeni različnim vrstam delavcev, tako da jim je sedaj odmerjen tale obrok: 150 gr za navadne delavce, 250 gr za težke delavce, 350 gr za delavce, ki opravljajo najtežja dela. Za noseče matere ostane obrok 300 gr.

Tretja obletnica slovaške neodvisnosti

V prijateljstvu s silami Osi je Slovaška že lepo napredovala

Rim, 14. marca. AS. Mlada slovaška država, kateri živi že zelo stari narod, je praznovala včeraj 3. obletnico svoje neodvisnosti. 14. marca 1939 je bratislavski parlament na slovesni seji proglasil svojo osvoboditev izpod čehoslovaške sužnosti. S tem dogodkom se ni uresničila le stara slovaška želja, živeti v svobodni domovini, marveč je bil ta dogodek naraven in logičen razvoj naroda, ki je bil že utrjen pod jarmom praške vlade, ki je z državnim udarom odpravila obljubo, da bodo Slovaki dobili avtonomijo ter je odvedla v češke zapore najuglednejše slovaške osebnosti, med njimi tudi sedanjega ministrskega predsednika in zunanjega ministra dr. Tuko. V treh letih se je mlada država že na vseh področjih lepo organizirala. Uredila je svoje neodvisno življenje, dala si je ustavo, zakone in uredbe ter je rešila mnogo vprašanj vseh vrst. Republika je združila državljane v eno samo stranko po načelih totalitarne države. Na socialnem polju je bila od-

b) Zvišanje mesečnega obroka testenin za južne italijanske pokrajine. Dosedanji obrok testenin se zviša na 500 gr mesečno za naslednje pokrajine: Abruzzo, Molise, Campani, Puglie, Calabria, Sicilia in Sardegna.

c) V drugih pokrajinah se zviša obrok mesa. Zvišek bo znašal povprečno 30 do 50 % več kot sedanja količina. V večjih mestnih naseljih bodo lahko dvakrat tedensko delili meso.

d) Od 1. aprila se zviša mesečni obrok sladkorja za dojenčke in otroke do 14 let za 100 gr mesečno.

e) Zvišana izdaja sladkorja za izdelovanje marmelade in zlasti za otroška hranila.

Zaradi zmanjšanega obroka kruha bodo morali poljedelci do 31. marca oddati določeno količino žita in kornuze. Količina je določena takole: izdelovalci, ki sami pridelujejo, bodo morali oddati 15 kg žita ali 25 kg kornuze, izdelovalci pa, ki sami ne pridelujejo, 25 kg žita ali 40 kg kornuze. Namesto žita ali kornuze lahko oddajo tudi ustrežajočo količino moke.

Rim, 14. marca. AS. »Messaggero« piše o ukrepih, ki jih je izdal medministrski odbor glede omejitve kruha in pravi, da jih je treba presojati pod trojnimi vidiki: predvsem gre za prehodno določilo, kakor je izrecno rečeno v poročilu, ker je treba premostiti težave, ki bodo naravno nastopile med staro in novo letino. Drugič pa je določilo o zmanjšanju krušnega obroka izenačeno po raznih pokrajinah z zvišanjem mesečnega obroka testenin in mesa. Tretjič se je odbor posebno oziral na otroke in je povečal mesečni obrok sladkorja za izdelovanje marmelade, namenjene zlasti za otroška hranila. Tajniki fašistične Stranke je tudi odredil, da bodo šolske kuhinje, kamor zahaja nad milijon otrok, podaljšane do konca šolskega leta. Pripomniti je treba tudi, da ta nova določila ne veljajo za različne vrste delavcev, ki dobivajo dodatni obrok. Nova določila glede pre-

pravljena brezposelnost, sezidanih je bilo mnogo delavskih hiš, bolnišnic za delavce, preskrbovališč. Sedaj se izvaja agrarna reforma, ki je omogočila obstoj tisočim kmetom. Tudi na industrijskem področju so bili doseženi veliki uspehi. Velik napredek so pokazali tudi kino gledališče in umetnost. Najdragocenejši dar neodvisnosti pa je zagotovitev svobodnega intelekta. življenja. Kulturni stiki Slovaške z velikimi silami Osi so se okrepili ter jo nezlomljivo navezali na prijateljstvo Italije in Nemčije. Odlično opremljena slovaška vojska se na vzhodnem bojišču junaka bori ob boku Osnih vojakov. Italija je bila med prvimi državami, ki je navezala kulturne in trgovske stike s Slovaško, ki je pristopila v trojno zvezo in s tem dala svoj prispevek k borbi, ki hoče dati Evropi in svetu trajni mir, osnovan na svobodi in pravičnosti. Slovaška republika lahko torej upravičeno slavi 3. obletnico svoje neodvisnosti.

hrane niso prišla nepričakovano, saj jih je italijanska javnost že predvidevala in jih zato sprejema disciplinirano v zavesti, da bodo te žrtve, ki jih nalaga vojna, kronane z zmago. Sicer pa bodo omejitve v prehrani uvedene in bodo vedno večje v vseh evropskih državah. V Angliji na primer, kjer je vlada obljubila, da civilno prebivalstvo ne bo prizadeto, že imajo racioniranje na osnovi »točk«, kakor veljajo v Italiji za obloko. V Franciji znaša obrok kruha 100 gramov, v Belgiji, Nizozemski, Dansk, Norveški, Češki, Poljski, Srbiji in Grčiji bi-bila lakota, če bi ne priskočile na pomoč sile Osi z velikim čutom človekoljubja. V Švici dobe le dve jajci na mesec, v Romuniji dobe le petkrat na teden kruh, v Bolgariji, kjer so imeli v krušni moki 50% kornuze moke, so zadnje dni zmanjšali obrok krušne moke na 25%. Gre torej za določila, ki zadevajo celo Evropo, bojujoče se in nevtralne države.

Uradni razglasi

Oprostitev od plačevanja šolskih taks

VIKTOR EMANUEL III.,

po milosti božji in narodni volji
Kralj Italije in Albanije,
Cesar Abesinije.

Senat in fašistična in korporacijska zbornica sta po svojih zakonodajnih odborih odobrila in Mi smo potrdili in proglašamo tole:

Člen 1. Pričenši z vseučiliškim letom 1941-42-XX so slovenski slušatelji, prihajajoči z medicinsko-kirurške fakultete ljubljanske univerze in rojeni na ozemlju, ki pripada tej pokrajini, če se vpišejo zaradi dopolnitve svojega študija na univerzah Kraljevine, oprostiti plačevanja celotnega zneska šolskih taks in dodatnih taks. Zavezani pa so plačevati prispevke katere koli vrste.

Člen 2. Ugodnost iz prednjega člena ne velja za slušatelje ponavljajoče, izredne in za tiste slušatelje, ki niso vsako leto opravili izpitov po učenem načrtu, določenem po fakulteti za prejšnje leto, ali ne več ustreznih izpitov po učenem načrtu, določenem po fakulteti za prejšnje leto, ali ne več ustreznih izpitov ali takih, ki bi se po presoji vseučiliških oblastev v celoti lahko šteli za enakovredne glede na omenjeni načrt.

Člen 3. Vsote, za katere se univerze prikrajšajo v zvezi z ugodnostjo iz tega zakona, se tem povrnejo iz državnega proračuna.

Odrejamo, da se ta zakon, obremeljen z državnim pečatom, urvsti v Uradno zbirko zakonov in uredb kraljevine Italije in ukazujemo vsakomur, da se po njem ravna in skrbi za njegovo izvrševanje kot državnega zakona.

Dano v Rimu, dne 26. januarja 1942-XX.

VIKTOR EMANUEL

MUSSOLINI - BOTTAI - DI REVEL.

Videl varuh pečata: GRANDI.

Določbe za prihajanje in odhod iz Ljubljane

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291,

glede na svoje navedbe z dne 6. februarja 1942-XX št. 17, z dne 17. februarja 1942-XX št. 28 in z dne 27. februarja 1942-XX št. 32, smatrajoče za umestno, da se zadevni predpisi vzporedno in izdajo v skupnem besedilu in po ustreznem sporazumu z voj. oblastvom,

odreja:

Vse osebe v starosti nad štirinajst let morajo imeti za odhod z ozemlja občine Ljubljana, kolikor ga zajema po vojaškem oblastvu postavljena kontrolna črta, ali pa za prihod v to ozemlje redno propustnico in smejo prehajati edino preko nadzornih postaj ob cestah in železniških progah, ki vodijo proti Brezovici, Dravljam, št. Vidu, Klečam, Jezici, Tomačevemu, Hrastrju, Zalogu, Dobrunjam, Skofljici in Studencu-Igu.

Proti osebam, ki bi skušale vstopiti na poprej omenjeno ozemlje ali ga zapustiti na drugih krajih mimo nastetih, se uporabi orožje, in sicer po dnevi po enem samem pozivu, ponoči, t. j. od 20. do 6. ure, pa brez poziva.

Člen 2. Propustnica se izda na pismeno in obrazloženo prošnjo, ki se mora, izvezenj v primerih dokazane nujnosti, vložiti vsaj pet dni prej pri naslednjih uradih ali poveljništvih:

a) v občini Ljubljana pri okolišnih policijskih stražnicah,

b) v ostalih krajih pokrajine pri uradih javne varnosti ali pri najbližjem postajnem poveljništvu kr. karabinerjev.

Člen 3. Propustnica mora biti kolkovana s kolkom L 0,50 in opremljena s fotografijo, če prizadeži nima osebne izkaznice ali kake druge po členu 6. navedbe z dne 24. januarja 1942-XX št. 7 enakovredne listine.

Podatki listine se morajo vpisati v propustnico.

Člen 1. Posebna propustnica po tej naredbi se ne zahteva od oseb, ki imajo redno dovolilnico za prihajanje na ozemlje Ljubljanske pokrajine ali za odhajanje z nje.

Člen 5. Kdor nima stalnega bivališča v mestu Ljubljana znotraj kontrolne črte iz člena 1., pa bi ga zalotili znotraj te meje, ali kdor ima svoje stalno bivališče v mestu Ljubljana znotraj te črte, pa bi ga zalotili zunanaj nje brez propustnice ali z zastarano propustnico, se takoj zapre in se kaznuje, če dejanje ni hujše kaznivo, upravnno po postopku iz navedbe z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 z zaporom do dveh mesecev in v denarju od 100 do 3000 lir.

Kdor koli se zaloti pri prehodu na drugih krajih razen določenih v členu 1., se takoj zapre in kaznuje, če dejanje ni hujše kaznivo z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5000 lir.

Daniele Varé:

Kitajska in njeni diktatorji

Nekaj dni po kitajskem novem letu (1928) me je Čan-tso-lin povabil na kosilo. Preden smo sedli k mizi, smo se razgovarjali kot vedno, kadar sem bil v družbi kitajskih generalov, o Duceju. Jasnó je, da ti kitajski vojskovodje ne bodo nikdar umeli, kako je mogel predsednik italijanske vlade vlti svojemu narodu toliko samozavesti in povoino Italijo pripeljati v dobo fašistične Italije. Radi bi sledili njegovemu zgledu, toda ne vedo kako... Čan-tso-lin je mislil, da bi mu italijanski poslanik to skrivnost lahko razodel. Dejstvo, da ime Mussolini, izgovorjeno v kitajščini Mu-tso-lin, tako sliči njegovemu, mu je vlivalo upanje, da bo le on, če sploh kdo, lahko stopal po stopinjah velikega Italijana.

Medtem pa se je nacionalistična vojska že bližala Pekingu, prodirajoč v treh smereh: dve armadi iz južnih provinc in ena iz severozapadnih preko nankavškega prelaza.

Čan-tso-lin je zapustil mesto nekaj dni pred prihodom sovražnika. Njegov odhod je bil slovesen in se ne more primerjati z begom. Dan prej je sprejel diplomatski zbor in se od nas poslovil, obžalujoč, da njegova »borba proti komunizmu« ni bila srečna. Odpotoval je z vlakom proti Mukdenu, toda ob prihodu na postajo je vlak zletel v zrak zaradi bomb, nastavljenih pod mostom. Več mesecev ni bilo mogoče zvedeti, ali je generalissimus živ ali mrt. Se le ko ga je nasledil sin Čang-hsue-liang, se je zvedelo, da je oče umrl eno uro po atentatu. Okoli njegove smrti se je spletla druga legenda:

Ko je ranjen ležal v nosilnici, je zagledal poleg sebe zvestega tovariša, starega Tupana iz

Za sojenje takega kaznivega dejanja je pristojno vojaško vojno sodišče.

Člen 6. Ta naredba stopi v veljavo na dan 16. marca 1942-XX. Z njo se razveljavljajo navedbe z dne 6. februarja 1942-XX št. 17, z dne 17. februarja 1942-XX št. 28. in z dne 27. februarja 1942-XX št. 32.

Ljubljana, dne 9. marca 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI.

Besedilo za prisego županov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291,

na podstavi kr. uredb z dne 26. dec. 1941-XX št. 1583, s katero se razteza veljavnost osnovnih zakonov Kraljevine na ozemlja, priključena s kr. ukazoma z dne 3. maja 1941-XIX št. 291 in z dne 18. maja 1941-XIX št. 452 in

glede na svojo naredbo z dne 24. januarja 1942-XX št. 12

odreja:

Člen 1. Besedilo člena 10. navedbe z dne 24. januarja 1942-XX št. 12 se zamenjuje z naslednjim: »Župan in podžupan morata pred nastopom svoje dolžnosti prisesti pred Visokim komisarjem ali funkcionarjem, ki ga on odredi, takole:

Prisegam, da bom zvest Kralju, Cesarju in Njegovim Kraljevskim Naslednikom; da se bom zvesto ravnal po ustavi in drugih državnih zakonih; da bom izpolnjeval svoje dolžnosti marljivo in z verno za občeno blaginjo in v korist uprave in spravljal svoje vedenje, tudi zasebno, vedno v sklad z dostojanstvom svojega položaja.

Prisegam, da nisem in tudi ne bom član združenj ali strank, katerih delovanje bi se ne skladalo z dolžnostmi mojega položaja.

Prisegam, da bom spoštoval vse svoje dolžnosti samo v korist nerazdružljive blaginje Kralja, Cesarja in domovine.

Člen 2. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v »Službenem listu« za Ljubljansko pokrajino. Ljubljana, dne 4. marca 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI.

Nedeljsko delo v premogovnikih

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1942-XIX št. 291,

glede na zakon bivše jugoslovanske države o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922, smatrajoče za umestno, da se zviša proizvodnja premoža v premogovnikih pokrajine in po zaslišanju prizadetih sindikalnih organizacij,

odreja:

Člen 1. Premogovnikom Ljubljanske pokrajine se dovoljuje delati razen ob delavnikih tudi vsako drugo nedeljo.

Za tako delo se mora dati oseba, ki bi delala na nedeljo, nepretrgan počitek 36 ur v zvezi z nedeljo, na katero se ne dela.

Nedeljsko delo se mora poleg tega nagraditi s 50-odstotnim pribitkom iz § 10. zakona o zaščiti delavcev z dne 28. februarja 1922.

Člen 2. Nedeljsko delo iz prvega odstavka prednjega člena mora prijaviti podjetje naslednji dan rudarskemu glavarstvu.

Člen 3. Ta naredba, ki razveljavlja vse nasprotujoče ali z njo nezdružljive določbe, stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 20. februarja 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI.

Cene enotnemu obedu

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1942-XIX št. 291,

glede na člen 4. navedbe z dne 7. oktobra 1941-XIX št. 124,

glede na člen 2. navedbe z dne 29. oktobra 1941-XX št. 140 in

glede na naredbo z dne 5. marca 1942-XX št. 37,

odreja:

Člen 1. Cene enotnemu obedu za večerjo ob sobotah ter za kosilo in večerjo ob nedeljah v gostinskih obratih se določajo takole:

v obratih posebne kategorije	L. 15,50
v obratih I. kategorije	L. 13,50
v obratih II. kategorije	L. 11,—
v obratih III. kategorije	L. 8,75
v obratih IV. kategorije	L. 5,—

Heilungšana. Tudi on je bil ranjen. Čan-tso-lin je pokazal nani in dal ukaz, zadnji v življenju: »Ubijte ga!«

Ubili so ga.

Zakaj?

Čan-tso-lin je čutil, da je prišla njegova zadnja ura, in ni hotel, da bi ga stari prijatelji preživeli. Ukaz je bil dan iz gole ljubezni. Tako se bosta dva vojna tovariša lahko srečala na »rumenih poljanah«, kjer se družijo duhovi umrlih kitajskih vojskovodij.

II. Nanking

Do mojega prvega obiska v Nankingu je prišlo zaradi tega, ker je bilo treba skleniti novo italijansko-kitajsko trgovsko pogodbo, ki naj bi nadomestila tisto iz leta 1866, enostransko odpovedano od nacionalistične vlade generala Čangkaiča.

Kdor potuje po Kitajskem, dobi vedno vtis, da so vse stvari okoli njega veliko večje. To pot nisem videl okrog sebe drugega kot veliko obdelano planjavo. Pretekli so dnevi, toda še zmerom sem skozi okno opazoval isto panoramo. Ko je sonce zahajalo, sem videl žene — zdele so se mi vedno iste — ki so prekopavale grude prsti, njihove postave pa so metale dolge sence na rumeno zemljo. Peljali smo se preko stare, zapuščene struge Rumene reke in preko reke v njenem novem koritu, po katerem teče od leta 1882. Železniški most preko nje nosijo stebri s 102 arkadama. Nisem še videl vode tako polne črne prsti. Ni samo rumena, kot pravi njeno ime: nosi tudi kepe zemlje, ki sličejo leopardovim lisam. Nad ogromno površino vode pa se razteza azurno nebo, pomešano s prahom, prav tako rumenim. Na desni strani reke so bregovi iz puhalice. V njej so velike votline, pribežališča razbojnikov.

Povsod je vse polno vojakov, na postajah in v vlakih. Potujejo v odprtih vagonih, na

Zvezni Tajnik pri zasedanju vseučiliške organizacije

Ljubljana, 13. marca.

Včeraj je Zvezni Tajnik dr. Orlandini predsedoval zasedanju univerzne organizacije v Ljubljani. Zaupnik inž. Carra je predstavil Zveznemu Tajniku člani Direktorija ter orisal delo preteklega doba. Po referatu je podzupnik Župe Franc naslovil na dr. Orlandinija pozdrav v imenu vseh članov, ki so se vpisali v OUL z namenom, da lo-

jalno sodelujejo z italijanskimi Oblastmi v vedno uspešnejši razvoj univerze, središče starodavne slovenske kulture v okviru nove italijanske Pokrajine. Zvezni Tajnik je z veseljem vzel na znanje besede podzupnika in se je zadržal z navzočimi v pogovoru o najnujnejših vprašanjih, ki se nanašajo na življenje akademikov ter obljubil pri njih reševanju svojo pomoč.

Podaljšanje prometnih dovolil

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941—1— št. 291 in

glede na člen 5. navedbe z dne 29. aprila 1941-XIX št. 13, člen 6. navedbe z dne 12. julija 1941-XIX, št. 65, člena 3. ip 4. navedbe z dne 14. oktobra 1941-XI— št. 129 in člen 3. navedbe z dne 30. oktobra 1941-XX št. 135,

odreja:

Člen 1. Rok veljavnosti prometnih dovolil iz členov 3. in 4. navedbe z dne 14. oktobra 1941-XIX št. 129 za potniške avtomobile, zasebne in v javni rabi, za motocikle brez priklolece in z njo, na bencinski pogon se podaljšuje do 30. junija 1942-XX, ne da bi morali njih imetniki za to zaprositi.

Člen 2. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 12. marca 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
EMILIO GRAZIOLI.

Ukinitev postanka pri vseh potniških vlakih na postaji Ljubljana—Rakovnik

Pričenši z nedeljo, 15. marca t. l., se ukinejo do nadaljnjega na postaji Ljubljana-Rakovnik postanki pri vseh potniških vlakih. Potniki iz Ljubljane, namenjeni na Dolenjsko, bodo morali vstopati na postaji Ljubljana glavni kolodvor in oni na Dolenjskega, namenjeni v Ljubljano, bodo morali izstopati na postaji Ljubljana glavni kolodvor. Isto velja tudi za odpravo prtljage.

Pesnik Franjo Neubauer — sedemdesetletnik

Danes praznuje na Dolenjskem pesnik Franjo Neubauer svoj sedemdeseti rojstni dan. Lep in pomemben jubilej je to. Zato nikakor ne sme naša javnost kar tako mimo njega.

Franjo Neubauer se je rodil dne 16. marca 1872 na znanem mirenem gradu, kjer je bil njegov oče za oskrbnika. Pozneje se je vsa rodbina preselila na Mirno. Mati je bila izvrstna pevka sopranistka in od nje je podedoval tudi sin dober glas in veselje do petja. Ljudsko šolo je obiskoval v Mokronogu, gimnazijo pa v Ljubljani in v Novem mestu ter dve leti tudi v Beljaku. Tam je bil njegov profesor slovenščine blagi Jožef Lendovšek, ki ni bil pesniku samo profesor, ampak tudi najboljši prijatelj. Od njegovega sina Bogdana je privzel Neubauer psevdonim Bogdan. Po maturi je stopil v ljubljansko bogoslovje, pa je odšel zaradi nenadne očetove smrti. Vrnil se je pa spet v bogoslovje in sicer v Celovec. Ondi je študiral tri leta in urejeval list, ki so ga izdajali slovenski bogoslovci. Za ta list je večina tudi sam pisal. V zavodu je vodil tudi petje slovenskih bogoslovcev. V Celovec se je seznanil tudi s pisateljem Ksav. Meškom, do katerega ga veže še danes iskreno prijateljstvo. L. 1900 ga je sprejel v svoje bogoslovje veliki dijakovski škof Josip Juraj Strossmayer. Tam je bil Neubauer tudi posvečen. Eno leto je nato služil kot kaplan, potem pa več let kot katehet v Rumi in v Zemunu. Zaradi bolezni je bil upokojen, po svetovni vojni pa je odšel kot ekspozit v Veliki Gaber pri št. Vidu na Dolenjskem. Tamkaj je ostal malone 20 let. Posvetil se je z vso verno dušnemu pastirstvu in hodil maševat pozimi in poleti na razne tamkaj-

šnje podružnice. Posebno skrb pa je posvečal bolnikom, ki jih je obiskoval noč in dan in jih hodil obhajati. Pri tem pa si je nakopal hud revmatizem, ki je postal še hujši, ko je popravljal in popopravil prenovil odtonno župnišče. Bolezen mu je stopila tudi v glavo, da je začel bolehati na obeh. Iskal je pomoči v Ljubljani in Zagrebu, ali leta 1935 je popolnoma oslepel. Ostal je še nekaj let v Gabru, potem pa se je preselil v svoj rojstni kraj na Mirno, kjer živi tudi ob svojem jubileju. Tudi kot slepec je še vedno maševal, pridigal in spovedoval.

Neubauer je začel že zgodaj pesniti. Ze v nižji gimnaziji je zlasti v Novem mestu deklamiral svoje pesmi pred prof. p. Ladislavom Hrovatom, ki je bil nad vse vesel mladega pesnika. Neubauer je tudi domače naloge, in sicer slovenske in tudi nemške pisal večkrat v verzih. Pozneje je sodeloval nekoliko pri Vrhu in pri Ljublj. Zvonu ter nekaj tudi pri Domu in svetu. Posebno je ves svoj pesniški trud posvetil Družbi sv. Mohorja, kateri je ostal dolgo leta sodruknik. Obenem je pisal za list Domači Prijatelj, ki ga je urejevala pisateljica Zofka Kvedrova. Tam se je podpisoval s psevdonimom Mijo Mladjenović. Svoje pesmi je pošiljal tudi Slovnanu, ki ga je ta čas urejeval Fran Grovec. Tam je gojil Neubauer posebno obliko sonetov in napisal ciklus Pomladanski soneti ter več drugih pesmi. Pri Slovnanu se je podpisoval s psevdonimom Ivan Ivanov. Neubauer je sodeloval skoraj pri vseh naših listih: pri Slovencu, Domoljubu, Vigredi, Mladosti itd., do danes pa je ostal zvest Bogoljubu in Mali Cvetki. Neubauer pa je pisal tudi humoristične pesmi, in sicer zlasti takrat, ko je marljivo sodeloval pri Dolenjskih Novicah, a tudi drugače so bile njegove pesmi polne humorja, predvsem če jih je posvečal godovnim in drugim prilikam. Zdad goji že dolgo skoraj izključno samo nabožno pesem in doma hrani na stotine raznih pesmi. On sam sodi o sebi, da je majhen učence velikega Gregorčiča. Njegove pesmi so preproste, lepe in lahko umilive, zato jih naše ljudstvo prav rado prebira.

Danes slavi naš dolgoletni prijatelj in sodelavec svoj jubilej. Tudi mi se ob tej priliki spominjamo slavljenca s prirčno hvaležnostjo za vse njegovo delo, obenem se pa pridružujemo današnjim čestitkam in mu želimo še veliko zdravja, moči in božjega blagoslova na tej poti, ki mu je po večnih načrtih še odmerjena.

Dobro, poceni in solidno Vam postrežejo naši inserenti!

Novi ukrepi na Madžarskem

Budimpešta, 14. marca. AS. Madžarski poljedelski minister je v soglasju z ministrom za narodno obrambo uvedel obvezno poljsko delo, da bi se letošnje leto tako dosegel čim večji poljski pridelek. Obenem je bilo odredjeno, da bodo na Madžarskem še enkrat strogo pregledali čiščenje judovskih elementov in bodo v primeru potrebe ustanovili iz njih posebne delavske bataljone. Nadalje bodo omejili porabo še novih nučnih predmetov in bodo v nakup teh stvari uvedli nove nakaznice.

Mladinska delovna služba na Slovaškem

Bratislava, 14. marca. AS. Poročajo, da je bila po celi Slovaški uvedena delovna služba za mladino.

Judje ne smejo na Norveško

Oslo, 14. marca. AS. Norveški ministrski predsednik Quisling je znova uveljavil stari zakon, ki je veljal od leta 1814. do 1891., ki prepoveduje naseljevanje Judov na Norveškem.

(Dalej.)

Drobne novice

Koledar

Nedelja, 15. marca: Klemen, Dvořák, epizodalec; Ludvika Marija, ustanov. reda.
Ponedeljek, 16. marca: Hilarij in Tacijan, mučenca; Heribert, škof; Julijan, mučenec; Agapit, škof.

Torek, 17. marca: Patrik, škof; Jedert, devica; Janez Sarkander, mučenec; Jožef iz Arimateje, spoznavalec.

Lunina sprememba. Mlaj: 17. marca ob 0.50 zjutraj. Herschel napoveduje jasno in stanovitno vreme.

Novi grobovi

† V Trbovljah je mirno v Gospodu zaspala gospa Binca Mačič roj. Otrin. Pokopali so jo v Trbovljah. Naj ji sveti večna luč! Zalujoci naše sozljaj!

Eksclenca Tajnik Stranke

je na predlog zveznega Tajnika v Ljubljani imenoval za zveznega podtajnika fašista Ernesta Capurso in Julija Seamicija.

Tri nove knjige — tri nove vrednote

Gricec: **ZARJA STARE SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI**
Fr. sloški spomeniki v zari sv. Cir. in M. 63 str. br. L 12, kart. L 18. Pomembno poljudno znanstveno delo o prvih pribeh našega pismstva.

Trstenjak: **METODIKA VEROUKA**
Očrt versko-pedagoške psihologije 226 str., br. L 42, kar. L 47. Delo-prvo te vrste pri nas. Nujno potrebno ka-tehetu in vsakemu vzgojniku.

Urbančič: **Mali slovenski svet Picollo mondo sloveno**
272 str. br. L 35, vez. L 45. Dvojezična knjiga priznane slavnosti o naši književnosti in kulturnem življenju. Eleganten opremljena s slikami slov. književnikov. Založba

LIUDSKE KNJIGARNE V LJUBLJANI
Pred škofijo štev. 5 Telefon štev. 25-29

— Učite se strojepisja! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj se prične v torek, 17. marca. Pouk po desetletnem sistemu. Največja skupinska strojepisnica. Učnina nizka. Vpiše se lahko vsakdo. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor ueni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. (Telefon 43-82.)

— Slovenski čebelar. Prejeli smo 3. in 4. številko glasila Slovenskega čebelarstva društva. List prinaša prav bogato in pestro vsebino. Uvodni članek je posvečen važnemu vprašanju o izboljšanju čebelje paše. Naslednji članek govori »Od česa je odvisna množina zimске porabe živčevca. Začetniki bodo z zanimanjem prebrali spis »O nabavljanju čebel«. Prav zanimiva sta članka »Dolenjsko čebelarstvo« in »Lastnosti pravega čebelarja«. V članku »Razni načini čebelarjenja« je jako poučna Armbrusterjeva razprava o kranjskem čebelarstvu, posebno pa še o Janši in njegovem delu. Kotiček za radovedneže in »Drobirc« prinašata mnogo praktičnega in poučnega gradiva. Zaradi varčevanja s papirjem in zaradi boljše izrabe prostora bo izhajal posled list brez ovoja.

— »Da, Oče!«, 197. in 198. številka »Knjižice« izide te dni. Naslovno stran je izdelal slikar grafik Kocjančič. Vsebinsko: premišljevanje o božji volji in božjem življenju v nas; res, zelo primerna za naš letošnji posni čas. — Stane 1.40 lire. Uprava »Knjižice«, Rakovnik, Ljubljana 8.

— Stenografski tečaj — novi — se prične v torek, 17. marca. Vpiše se lahko vsakdo. Učnina nizka. Informacije daje: Trgovsko učilišče »Christofor ueni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. (Telefon 43-82.)

Danes popoldne ob 17 poslednjič

„Puščava bo cvetela“

Misijonska igra v frančiškanski doorani.

— Podporno društvo železniških delavcev in uslužbencev za Ljubljansko pokrajino v Ljubljani obvešča svoje članke, da bodo volitve skupinskih zaupnikov dne 30. aprila 1942. Upravni odbor.

— Imenovanje slov. naseljencev učiteljev na Hrvaškem: Marija Jelusič, učit. iz Trbovelj, nameščena v Budanovcih pri Rumi; Josip Hoglot, učit. iz Pobrežja pri Mariboru, nam. v Varežu; Ivan Velišek, učit. iz Sv. Barbare pri Mariboru, nam. Donje Vodičeve; Ciril Delkot iz Radvanja, nam. Podlugovi, kot. Visoko; Vamburja Marušič, iz Sv. Petra pod Sv. Gorami, nam. Zepče; Marija Kociper iz Svetin pri Ptuj, nam. na Gor. Javorju; Marija Ferlinc iz Lokavca, nam. na Dragočaju, kotar Banja Luka; Katarina Šebat iz Sv. Martina pri Mariboru, nam. Bukvik, kotar Brčko; Anton Lerline iz Lokavca, nam. Dragoča, kotar Banja Luka; Božidar Fahle iz Sv. Roka ob Sotli, nam. Kuzmin; Karl Vollmaier iz Zavrča pri Ptuj, nam. Kralupi, kotar Visoko; Beno Serajin iz Sv. Andraža, nam. na mešč. šolo Varcar Vakul; Angela Klun iz Sv. Gaberja, nam. v Gradačcu, na mešč. šolo; Marija Velikonja iz Vrhpolja na mešč. šolo v Konjaci; Marta Okorn iz Smartnega, nam. na mešč. šolo v Vrgorcu; Olimpija Nežič iz Crenovce, nam. na mešč. šolo v Foči; Svoimir Jamšek iz Celja, nam. na mešč. šolo v Gradačcu; Lov. Farazin iz Ptuja, nam. na mešč. šolo Sanski Most; Milena Konečnik iz Vojnika, nam. na mešč. šolo v Zvorniku; Dr. Klinc iz Senovega, nam. na mešč. šolo v Sidu; Peter Kociper iz Svetin, nam. na puč. školo Gornje Javorje; Franja Šebard iz Sv. Martina, nam. v Bukvik v kjar Brčko; Ernestina Jarrec iz Cankove, Kulješ, kotar Sarajevo; Marjan Jarrec iz Cankove, Kulješ, kotar Sarajevo; Ludmila Glavnik iz Cankove, nam. Lepajci v kotar Krapina; Marija Vollmaier iz Cankove, nam. Kralupi v kotar Visoko.

— Jutranja temperatura pod ničlo. Po 18 dni trajajočim južnem vremenu je pritisnil mraz. V petek je sprva lahko rosilo, kmalu dopoldne je začel izpodirati mrzli sever toploti jug. Začelo je pozneje lahko snežiti. V soboto zjutraj so bile cele in ravne pobejene s lahno tenčico novega,

suhega in drobnega snega. Povsod je pomrznilo. Sobotna jutranja temperatura je padla pod ničlo in je termometer kazal najnižje stanje — 5.2° C. V petek popoldne, ko je začelo mrziti, je bila dosežena najvišja dnevna temperatura s +0.6° C. Zelo se je dvignil barometer, ki je v soboto dosegel 769.6 mm. V petek je Ljubljana primerno naraščala, v soboto pa je že začela upadati. Vodomer na Špiči je zaznamoval, da je tam Ljubljana upadla od petka na soboto za 22 cm. Vse kaže, da bo Ljubljanski Barje tudi letos obvarovano pred hujšimi pomladanskimi povodnj.

Ljubljana

Zadnja pot Rada Šturma

Nenavadno velika je bila vrsta pogrebcev, ki se je v petek popoldne zbrala na Žalah, da sprejme pokojnega ravnatelja Vazjemne posojilnice Rada Šturma na njegovi zadnji zemeljski poti. Prišli so številni zastopniki organizacij, v katerih se je rajni udeleževal, zlasti pevskih, nepregledna pa je bila vrsta prijateljev in znancev, ki so pokojnika cenili in spoštovali kot zlatega in plemenitega človeka ter neprekosljivega, zmerom vedrega družabnika. Pogrebne obrede je opravil šempetrski župnik g. Košmerlj ob asistenci, moški pevski zbor »Ljubljane«, kateri je bil rajni dolgo vrsto let vzoren predsednik, pa se je pod vodstvom prof. dr. Dolinarja poslovil od njega z žalostinkami na Žalah, v kapelici in na grobu. — Lepa je bila zadnja pot Rada Šturma, tako lepa, kakor jo je s svojim življenjem zaslužil. Prijatelji in znanci, ki si jih je znal v življenju toliko pridobiti, ga bodo ohranili v trajnem, iskrenem spominu.

† V počaščenje spomina g. ravnatelja Rada Šturma poklanja kegljaški klub »Tonček« 600 lir za dobrodelne namene. Kot gosta kluba sta pa darovala tovarnar g. Anton Kovačič in g. Angelo Battelino 100 lir za dobrodelne namene. Iskrena hvala.

† Misijonske prijatelje vabimo, naj ne zamude prilike, ampak pohite danes popoldne ob 17 v frančiškansko dvorano, kjer se bo poslednjič uprizorila misijonska igra »Puščava bo cvetela«. Kar ste nekoč občudovali brali v istimenskem romanu, ki ga je prevedel dr. Jakob Zagar C. M. in ga je izdala Misijonska tiskarna, to boste zdaj doživljali na lastne oči. Povabite s seboj še svoje prijatelje in znance! Vstopnice se dobe dopoldne od 12 do 12 in popoldne od 16 do 17 pri blagajni v frančiškanski pasaji. — Družba za širjenje vere.

† Razstava generacije najmlajših in najnovejših umetnin Fr. Kralja v galeriji Obersnel je odprta dnevno od 9 dopoldne do 6 zvečer. Obisk razstave toplo priporočamo.

† Ravnateljstvo I. mešane meščanske šole na Viču v Ljubljani, vabi svoje učence in učence, da se v ponedeljek, dne 16. t. m. ob 10 zberejo na dvorišču ljudske šole na Viču, kjer jim bodo gg. razredniki izročili dijaške knjižice in osebne izkaznice. — Ravnatelj.

† Dijaki-nje srednjih, strokovnih in meščanskih šol imajo priliko priučiti se strojepisja in stenografije v posebnih tečajih, ki se prične v torek, 17. marca. Učnina nizka. Informacije, prospekte daje: Trgovsko učilišče »Christofor ueni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. (Telef. 43-82.)

† V počastitev spomina blagopokojne gospe Lavre Krekove, matere g. univ. prof. dr. G. Kreka je profesorski zbor juridične fakultete v Ljubljani poklonil 280 lir socialni akciji na kr. univerzi v Ljubljani. Iskrena hvala.

† Vadniči drž. učiteljske šole v Ljubljani. Ravnateljstvo učiteljske šole sporoča, da prične učenci in učence obeh vadič prihodnji ponedeljek, dne 16. marca (učence) oziroma torek, dne 17. marca (učenci) z nadaljevanjem pouka. Pouk bo v nekoliko skrajšanem obsegu v učilnicah I. deške ljudske šole na Ledini. Za vadniči so določeni naslednji dnevi in ure: 1. deška vadičnica: torek, sredo, četrtek in petek popoldne od 14.45 do 18; 2. deška vadičnica: ponedeljek, torek, četrtek in sobota od 11.15 do 14.30. — Ravnatelj Ivan Prijatelj.

† Na strokovni obrtno nadaljevalni šoli za mehanično in tehnično obrt na Ledini bo od torka, 17. marca naprej pouk ob torkih, sredo, četrtek, petkih in sobotah namesto ob 2 popoldne šole ob 3, torej eno uro kasneje. — Ravnateljstvo.

† Razdeljevanje osebnih izkaznic prihodnji teden. Kakor smo že objavili, so poslovalnice po raznih delih mesta v četrtek, 12. t. m. zaključile svoje poslovanje. Sedaj mora osrednji urad za osebne izkaznice na magistratu najprej prevzeti vse posle teh poslovalnic ter prevzete tiskovine urediti in jih po predpisih oddati Kr. Kvesturi. Zato naravno nekaj dni ne bo moglo v osrednjem uradu izdajati osebnih izkaznic nikomur. Oni, ki so prejeli s slikami že oddali na poslovalnicah, pa iz kakršnega koli razloga v poslovalnici niso mogli prevzeti svoje osebne izkaznice, jo bodo dobili v osrednjem uradu, vendar šele od ponedeljka 16. t. m. dalje. Vsi oni, za katere osebna izkaznica ni obvezna, pa bi jo vendar potrebovali, jo bodo pa lahko dobili po petku 20. t. m., ko bo zaključeno delo z osebnimi izkaznicami za one, ki jih morajo imeti. Prosimo vse prizadete, naj se ravna po teh navodilih in ne hodijo do pravkar navedenih terminov v osrednji urad po osebne izkaznice na magistrat, saj bi osrednji urad zaradi prezaoptenosti in pravilnega opravljanja poslovanja ne mogel strankam ugoditi. Posebno pa opozarjamo, da so uradne ure za stranke v uradu za izdajo osebnih izkaznic izključno le od 10. do 13. ure. Osrednji urad je v I. nadstropju nad trgovino mestne elektrarne na Mestnem trgu.

† Na Rožnik. Sprehod je mogoč po poti iz Podrožnika in s Streliške. Gostilna redno posluje in se priporoča.

† M. U. dr. Virant France, bivši asistent splošne bolnišnice, se je preselil v Gledališko ulico 15. I. nadstropje. Ordinarina od 12—15.

† Zobni ambulatorij dentistične šole v Ljubljani, Vegova ulica 8-I, sprejema ob ponedeljkih, sredo in petkih dopoldne.

† V Ljubljani umrli od 6. do 12. marca 1942. Kovačič Zora, 52 let, trg. uradnica, Gasilska c. 5; Smol Franja roj. Negrec, 64 let, žena mlinarja, Vidovdanska c. 9; Sušnik Srečko, 24 let, dijak, Poljanske nasip 40 (cukrarna); Svetič Karel, 86 let, zasebnik, Japljeva ul. 2; Urdih Alojzij, 52 let, policijski nadstražnik, Trdinova

ul. 5; Tršan Ana roj. Močilar, 85 let, vdova prevoznika, Poljanska c. 54; Merlak Franc, 95 let, drž. upokojenec, Vidovdanska c. 2; Hrovat Ivan, 80 let, orožn. stražmojster v p., Verstovškova ul. 9; Galič Franc, 19 let, monter centralne kurjave, Dobrunje; Perc Martin, 28 let, mesarski pomočnik, Vidovdanska c. 1; Spacapan Stanko, 42 let, kovaški pomočnik, Vidovdanska c. 9. — V ljubljanski bolnišnici umrli: Plevnik Janez, 18 let, vrtnarski vajenec, Kolezijska ul. 16; Košak Helena roj. Mencej, 66 let, delavka tob. tov., Streliška ul. 22; Jonke Matija, 40 let, sin kajzarja, Kočevska Reka; Černe Valentin, 55 let, delavec, Seneberje 35; Breskvar Franc, 35 let, strojni tehnik, Cesta na loko 28; Mahkovec Ivan, 62 let, vojni invalid, Studence 18, obč. Polje; Jerman Ivan, 56 let, orožnik v p., Vilharjeva c. 21; Fabjan Josip, 35 let, delavec, Okiška ul. 19; Zupančič Janez, 47 let, delavec, Visovec, obč. Vuden-Dobrepolje; Pustoslavšek Anton, 38 let, poljski delavec, Ter. obč. Ljubno pri Gorah; gradur; dr. Planinšek Odon, 39 let, absol. jurist, Tavčarjeva ul. 25a.

† Pobiranje smeti po Ljubljani je bilo na nekaterih krajih moteno ter je zato zastalo. Mestno poglavarstvo zato opozarja vse prebivalstvo, da mestni smetarji pobirajo smeti po stalnem vrstnem redu. Če torej smeti na določeni dan niso pobrane, jih bo smetar gotovo pobral takrat, ko tihi okraj spet pride na vrsto. Stanovalec okraja naj pa potrpe in pripravi zaboj za smeti za prvi naslednji redni dan pobiranja. Če smetarji ne pridejo, se to vedno zgodi samo iz opravičljivih razlogov, ki niso odvisni od poslovanja mestnega čistnega nadzorstva. Opominjamo pa, da je nedopustno puščati polne zaboje s smeti po več dni na cesti, ker je to proti higienskimi predpisom.

† Starejši mož, brez vseh sredstev, čigar žena že delj časa leži hudo bolna, prosí dobra srca za kakršno koli pomoč. — Darove sprejema uprava »Slovenca«, kjer se izve tudi naslov.

Gledališče

Drama: Nedelja, 15. marca ob 14: »Mali lord«. Mladinska predstava. Izven. Znižane cene od 10 lir navzdol. — Ob 17.30: »Lepa pustolovščina«. Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol. — Ponedeljek, 16. marca ob 17.30: »Konto X«. Izven.

Opera: Nedelja, 15. marca ob 15: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Izven. Cene od 18 lir navzdol. — Ponedeljek, 16. marca: Zaprt.

Lekarne

Nočno službo imajo v nedeljo: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20; mr. Murmayer R., Sv. Petra c. 78. V ponedeljek: mr. Sušnik, Marjin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska 10; mr. Bohinec ded., Cesta 29. oktobra 31.

Služba trafik v nedeljo

V nedeljo, dne 15. marca, bodo odprte naslednje trafike:

Od 7 do 20: Rajnar, Celovška, kiosk, nasproti pivovarne; Jančigaj, Vodnikova 50; Belak, Tyrševa 17; Trebusak, Vilharjeva 35; Ferjančič, Pokopališka 32; Serbec, Poljanska 3; Belinc, Hrvatski trg, kiosk; Sodce, Grablovcova, kiosk, križ. Domžaleke; Košmelj, Kolodvorska 8; Šubic, Miklošičeva 3; Jošt-Praprotnik, Prešernova 54; Kobal, Gosposvetska 7; Pezdur, Gradišče 3; Dimnik, Breg 6; Pokovec, Zabajak 1; Stefan, Kopaliska 3; Kajzer Tržaška 28.

Od 7 do 15: Peharčič, Sv. Jerneja 49; Lavrih, Celovška, kiosk (stara mitnica); Strukelj, Tyrševa 32b; Cerar, Zaloška, kiosk pri karm. m.; Pečar, Povšetova 12; Horvat, Ambrožev trg 2; Podgoršek, Bohoričeva 11; Majdič, Komenskega 36; Lojk, Masarykova, kiosk, kol. zun.; Mrzli-kar, Tavčarjeva 4; Dolar, Tyrševa 12; Jeršek, Borštnikov trg 1; Hraneky, Vegova, kiosk; Goli, Mestni trg 20; Dermaša, Karlovska 6; Longer, Cerkvena, kiosk; Langhof, Rožna dol., Cesta II.

Poizvedovanja

Izgubila sem zlat uhan v sredo dopoldne neke od glavne pošte čez Bleiweisovo cesto po dvorskem okraju, mimo St. Jakoba, po Starem in Mestnem trgu do stolnice. Najditelj naj ga odda v upravi »Slovenca«, kjer dobi tudi moj naslov.

Radio Ljubljana

Nedelja, 15. marca: 8 poročila v slov. — 8.15 poročila v italij. — 8.35 Verska novčila — 8.45 Orgelski koncert iz bazilike Carmine Maggiore v Napoliju —

Organist Napolitano. — 11 Prenos sv. maše iz cerkve Presv. Oznajenja iz Firenze — 12 Razlaga sv. evangelija v italij. — 12.35 Tereot Doberšek — 13 Napoved časa — 13.15 Uradno vojno poročilo — 13.20 »Bojte se namit (orkester vodi dirigent Angelini) — 14 Poročila v italijanski — 14.15 Italijanski orkester pod vodstvom dirigenta Šljanc — 14.35 Pisanja glasa — 14.45 Poročila v slovenski — 17.15 Simončič Primož: O pomladanskih svetih. Kmetijsko predavanje v slovenski — 17.35 Vaska muzika — 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Komorna glasa — 20 Napoved časa, poročila v italijanski — 20.30 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 20.40 Fantazija narodnih pesmi, orkester vodi dirigent Angelini — 21 Predavanje v slovenski — 21.10 Oddaja za Madžarsko — 21.50 Orkestralna glasa pod vodstvom dirigenta Faglanja — 22.45 Poročila v italijanski.

Iz Novega mesta

Duhovna obnova za lante in može bo v kapiteljski cerkvi v torek, 17. in sredo, 18. marca ob 7 zvečer, v četrtek, na praznik, pa zjutraj ob 7 s sv. mašo in skupnim sv. obhajilom. Govore bo imel p. lazarij iz Ljubljane. Može in fantje so vabljeni, da se v čim večjem številu udeležijo teh posnitih pobožnosti.

Naročite Mohorjeve knjige! Naročila za Mohorjeve knjige se v Novem mestu sprejemajo na kapiteljskem uradu in v knjigarni Kralje na Ljubljanski cesti. Udnina za l. 1942 znaša 15 lir. Za ta denar bodo udje dobili tri lepe knjige. Vabimo Novomeščane, da z naročilom knjig in plačilom udnine podprejo Mohorjevo družbo, to našo najstarejšo knjižno založbo, ki je med našo ljudstvo spravila že na milijone slovenskih knjig.

Slamoreznica mu je zmečkala roko. V novo-meško žensko bolnišnico so pripeljali 3 letnega sinčka posestnika v Vel. Orehovu Stanka Kastlelica. Otrok je opazoval očeta pri delu s slamoreznico in pri tem iz radovednosti vtaknil roko med kolesje. To je storil tako nenadoma, da mu oče tega ni utegnil preprečiti. Kolesje je fantku roko docela zmečkalo.

2 Gorenjskega

Kosilo z eno samo jedjo. Preteklo nedeljo so v Kranju policisti priredili kosilo z eno samo jedjo, po kateri so prebivalci zelo pridno segali. Staro in mlado je s slasijo uživalo okusno jed iz graha, krompirja in mesa, tako da so v picli pol uri razdelili nad 1000 porcij. Med kosilom je na okrašenem odru pel policijski pevski zbor in igrala kmečka godba.

Tečaj za domačo bolniško lego. V bolnišnici na Golniku se je te dni končal tečaj za domačo bolniško lego. Udeleženk je bilo 24.

Otroški vrtec bodo odprli v Predosljih pri Kranju. Za otroški vrtec določeno stavbo sedaj preurejajo in otroke popisujejo. Upajo, da bo otroški vrtec kmalu začel delovati.

S Spodnjega Štajerskega

Smrtna žetev. V Mariboru sta umrla 48 letni čevljarški mojster Jurij Jančič in 37 letna žena železnarja Marija Kurbus. Na Vranskem pri Celju je umrla vdova po notarju gospa Leopoldina Svetina roj. Šentak. V Babinju pri Ljutomeru je umrl 70 letni kmetovalec Franc Trstenjak.

Zbhorovanje gozdnih posestnikov v Gornjem gradu. V času od 25. januarja do 8. marca je bilo v sodnem okraju Gornji grad sedem poučnih zbhorovanj za posestnike gozdov. Zbhorovanja je vodil vodja novoustanovljenega gozdarskega urada inž. Ervin Janik.

Iz Hrvaške

Slovenci na Hrvaškem! Kdor želi naročiti sa-lezijske »Knjižice« z Rakovnika, naj piše na ta naslov: »Hanzel Anton, Vlasika ul. 38., Zagreb. Po tej poti dobite lahko tudi vse knjižice, kar jih še imamo v zalogi. Cena posamezne številke 2 kun; celoletna naročnina 48 kun.

Ustaži na proslavi triletnice obstoja slovaške republike. Pod vodstvom poglavarikovega pobočnika Blaža Lorkoviča, brata zunanjega ministra dr. Lorkoviča, je odpotovalo v Bratislavo zastopstvo ustaške organizacije, ki se bo udeležilo tamkajšnjih slavnosti ob priliki tretje obletnice obstoja slovaške republike.

Sestanek hrvatsko-nemškega gospodarskega odbora. V Zagrebu se bo v najkrajšem času sestel hrvatsko-nemški gospodarski odbor ter bo razpravljal o vseh gospodarskih vprašanjih, ki so v zvezi s sedaj veljavno gospodarsko pogodbo med obema državama.

Zivinoreja na Hrvaškem. Hrvatska država ima bogato zivinorejo. Po podatkih zadnjega ljudskega štetja iz leta 1931 je imela Hrvatska 623.000 konj, goveje živine 1.944.000, svinj 1.300.000, ovac, 2.870.000, koz 567.000. Perutnine ima Hrvatska okoli 8 in pol milijona komadov.

Sport

Šport v kratkem

Današnji športni spored. V državnem nogometnem prvenstvu bodo odigrali danes 20. kolo. Med vodilnimi klubi A divizije bo imela najlago nalogo enajstotica Torino, ki bo gostovala v Modeni. Zelo verjetno je, da bodo za ta teden spodirili Torinci Benečane s prvega mesta. — V berlinski športni palači bo mednarodni telovadni troboj, na katerem bodo sodelovale reprezentance vrhunskih orodnih telovadcev Italije, Nemčije in Madžarske. — Današnje nedeljo je na sporedu tudi pomembna mednarodna nogometna tekma v Sevilli. Pomerili se bosta državni predstavniki Francije in Španije.

Italija—Hrvatska. Italijanska nogometna zveza je objavila, da bo mednarodna nogometna tekma med Italijani in Hrvati 5. aprila v Genovi.

FIFA (mednarodna nogometna zveza) je objavila pregled meddržavnih tekem v letu 1941. Vseh srečanj je bilo 42, od teh 19 v Evropi. Največ mednarodnih tekem so odigrali Nemci. Točen pregled je tale: Nemčija 9, Slovaška in Švica po 4, Španija, Madžarska, Hrvatska, Švedska in Danska po 3, Portugalska in Rumunija po dve, Finska in bivša Jugoslavija pa po eno.

Konjskih dirk za veliko nemško nagrado leta 1942. se bo udeležilo 483 žrebet in kobil, za prihodnje leto pa je prijavljenih že 518 konj.

Poseidon, znani plavalni klub iz Lipskega, je postavil najboljši čas v zimski plavalni sezoni. V štafeti 10×100 metrov prsno so dosegli plavalci Poseidona prvenstvo nemških plavalnih klubov s časom 14 minut, 39.4 sekund.

Zadnji dan švedskega zimskega prvenstva v Hudiksvallu je končal z velikim presenečenjem. Mladi Nils Lund je premagal v skokih svojo učitelja in večkratnega olimpijskega tekmovalca Svena Selangerja. Poročajo, da je skakal v močnejšem stilu in dosegel dolžini 46.5 in 47.5 m. V teku na 50 km je zmagal Lars Back v času 3 ure, 24 minut, 36 sekund. Na cilj je prispel štiri minute pred Ollejem Wiklundom.

Nova Gvineja - najmanj raziskani otok sveta

Osební in tovarni promet za zlatokope na otoku opravljajo le letala

Nova Gvineja leži severovzhodno od Avstralije in je drugi največji otok na svetu. Meri 805.000 kvadratnih kilometrov in ima 700.000 prebivalcev. Je torej več kot dvakrat tako velik, kakor kraljevina Italija z Albanijo. Večino domačega prebivalstva tvorijo Papua in Melanezijski. V džunglah pa žive še kratkoglavi pigmejci, prtljakavci, med katerimi je še vedno razširjeno ljudožrstvo. Belcev živi na tem ogromnem otoku komaj 5000. Zahodni del otoka spada pod holandsko kolonialno upravo, vzhodni del otoka je angleška kolonija, severni del pa je nekdanja nemška kolonija in je po letu 1920 postal britanski mandat, katerega upravlja Avstralija.

Domačin iz rodu Bajning s severne obale na vzhodu Nove Gvineje. Značilen je način tetoviranja. Z žarečimi ostrimi palicami vtirajo po koži in rane namazejo s kokosovim mlekom in apnom. Ko se rane zacelijo, ostanejo na koži nabrekli brazgotine.

Ogromno in deloma gorato ozemlje Nove Gvineje spada med najmanj raziskane pokrajine sveta. Razlog za to je v izredno neugodnem vremenu. Na vsem otoku vlada v nižavah tropska vročina. Srednja letna temperatura znaša namreč 27° C. Monsum in pasat povzročata v nižavah pogosta deževja, v gorah pa meglo. Prav zato je rastlinstvo nad vse bujno. Gosti pražgodovi segajo iz nižin visoko v gore do višine 2000 m. Šele od tu naprej postane gozd bolj redek, bolj suh in v še višjih legah ga nadomešča rododendrovo grmičevje. Visoki gorski grebeni, ki prepletajo otok, so še prav malo raziskani. Nižave, ki so večinoma poplavljene, pa so za belca nedostopne.

Nekaj o živilih

Kruh pozna človeštvo že okrog deset tisoč let. Poleg mesa je kruh torej eno najstarejših živil. Kruha seveda ne pojedó vsi narodi enako. V normalnih razmerah so v Evropi pojedli največ kruha Belgijci, najmanj pa Švicarji. Poraba kruha pri drugih narodih se suče med tema mejama. V Švici pride na enega prebivalca na leto 130 kg kruha, v Italiji 140 kg, v Angliji 145 kg, v Nemčiji 160 kg, v Franciji 200 kg, v Belgiji pa 237 kilogramov. Američani pojedó malo kruha, namreč 132 kg.

Največ mesa so pojedli v mirnih časih v Evropi Norvežani. Namreč okrog 100 kg na prebivalca na leto. Vse druge države pospravijo mnogo manj mesa. — Prva kava, ki je bila uvožena v Turčijo, je prišla tja leta 1258. Njena poraba se je v Turčiji razširila največ zato, ker se je izkazala kot odlično sredstvo proti spancu med molitvenimi urami. — Sladkor je bil leta 1560 tako drag, da so ga cesarji in kralji dobivali v dar.

Križanka št. 26

Vodoravno: 1. kraj na Dolenjskem, 10. tuja beseda, 15. finsko pristanišče, 16. Prešernova pesem, 17. dolenjska reka, 18. dolenjski kraj, 19. pripadnik verske ločine, 21. Ibsenova drama, 22. tek, 23. žuželka, 24. poevek, 26. slovenski pisatelj, 28. bolgarska planina, 30. reklamni izvešek, 32. deska, 34. zaželeni stvar, 36. ugankar, 39. dlaka, 42. izraz pri kvaranju, 43. švicarski vrh, 44. turški naslov, 46. moško ime, 84. del drevesa, 50. šivalna potreščina, 51. mera za papir, 52. kraj pri Metliki, 53. hudobna namera, 54. mesto na traskem Kerzonezu, 55. domača perutnina, 56. zlatarska mera.

Navpično: 1. vojaško novačenje, 2. sibirska reka, 3. majhen vogal, 4. del trdnjave, 5. bog denarja, 6. odposlanec (tujka), 7. majhen klep, 8. bodica, 9. spona, 10. oseba iz Gogoljevega romana, 11. reševalec ugank, 12. zdravilo, 13. ena izmed deveterih muz, 14. odvodna žila, 20. oje gnezdo, 25. prebivalec višav, 27. slovenski skladatelj, 29. očitalec, 31. italijanski politik, 33. flamska redovnica, 34. velik kamen, 35. električni pol, 37. branilec domovine, 38. navedek (tujka), 40. rusko ime, 41. božanstvo ljubezni, 45. jarem, 47. italijansko mesto, 49. italijanska črka.

Rešitev križanke št. 25

Vodoravno: 1. proso; 6. vuga; 10. lapor; 15.

Za ta otok se angleška uprava ni mnogo brigala, dokler niso pred 20 leti ugotovili v zaledju zaliva Huon ob rekah Bulolo in Vatut bogata ležišča zlate rude. Že dalj časa so vedeli, da nosita obe reki s seboj zlata zrna. Ko so ob njih končno našli zlate žile, so začeli takoj misliti na to, kako bi jih izkoristili. Tu je seveda džungla sploščala temeljito nagajala. Najbližji pristanišči najdišč zlate rude sta bili Salamava in Lae v Huonskem zalivu. Obe pristanišči pa je od najdišč ločilo visoko gorovje. Pot skozi džunglo je bila dolga skoraj 150 km, medtem ko je bilo glavno najdišče zlate rude — Vav, v zračni črti oddaljeno le 60 km od pristanišča. Ker ni šlo drugače, so uredili promet z letali. Najprej so uporabljali ameriška letala, nato pa nemške Junkerse, ki so v celoti nadomeščali železnico ali cesto. V sredi džungle sta nastali pri najdišču Vav ob reki Bulolo in pri najdišču Bulva ob reki Vatut moderni letališči. Na ti letališči so zvozila letala iz pristanišč prav vse naprave, potrebne za rudokope. Prihranek je bil seveda izreden. Prej je moralo 20 nosačev vlatiti tovar 350 kg polnih osem dni skozi džunglo. Sedaj pa je letalo preletelo to progo v pičle pol ure in pri tem neslo s seboj 3200 kg tovara in še tri osebe. Z letali so prepeljali v džunglo velike stroje za kopanje zemlje v skupni teži 1200 ton, seveda razstavljene. V zadnjih šestih letih, odkar obratujejo zlatokope v džungli na Novi Gvineji, so letala prepeljala na letališča zlatokopov nad 40.000 ton tovorov. Najbolj zapuščeni in najmanj raziskani otok na svetu ima torej večji tovarni promet z letali, kakor z največjega letališča prometnih središč v civiliziranih državah.

Brzjavni drog št. 1346

Le kaj naj bi imel Gonzalez od tega, da je bilo v njegovem rojstnem mestecu Puntarenas na Costarici nekaj osnovnih šol, kjer se je človek lahko naučil brati in pisati? On je rajši blodil okoli, ali je poleževal na obali Tihega oceana in je ondi sanjari, zroč v sinje nebo, ali pa se je potepal po gozdovih in planjavah. Ker se je pa le zmeraj rad lotil tega ali onega dela, je prinesel zvečer zmeraj kaj drobiža domov, tako da je dejal njegov slavi ženi oči svoji ženi: »Le kar pustiva fanta, kakršen je! Da le kaj denarja zasluži!«

Zdaj pa je bil Gonzalez zaradi svojih urnih nog in svojega spretnega plezanja že več let državní nameščeneec.

Gonzalez, ki je bil nepismen, je imel s srebrnimi trakovi okrašeno uniformo poštnega in brzjavnega uradnika Costarice. Dvajsetina 3000 km dolgega brzjavnega voda je bila pod njegovim skrbstvom, in sicer je spadal Gonzalez v kontrolno oddelku, ki ni imel nobenega drugega opravka, ko da je brzjavne droge oviral pri tem, da se ne bi spet spremenili v živa drevesa. Droge so namreč zaradi ondotnega podnebja in bogate rasti po slehernem dežju ozeleneli, čeprav so bili, ko so jih postavili, še tako usehli. Mahoma so prodirle iz mrtvega lesa mladice in so se tako rekoč kar čez noč razrastle in se začele ovijati krog žic, tako da je nastajal tu in tam kratek stik.

Gonzalez ni potreboval v svoji službi ne čitanja ne pisanja, le toliko, da je znal prebrati številke posameznih drog. Pohajal je vzdolž brzjavnega voda in je odstranjeval z drogov brstike in poganjke. Razveselil se je ob pogledu na kako mladiko prav na vrhu droge, zakaj, potem je splezal visoko na vrh in se je razgledoval po deželi in obrežju drog.

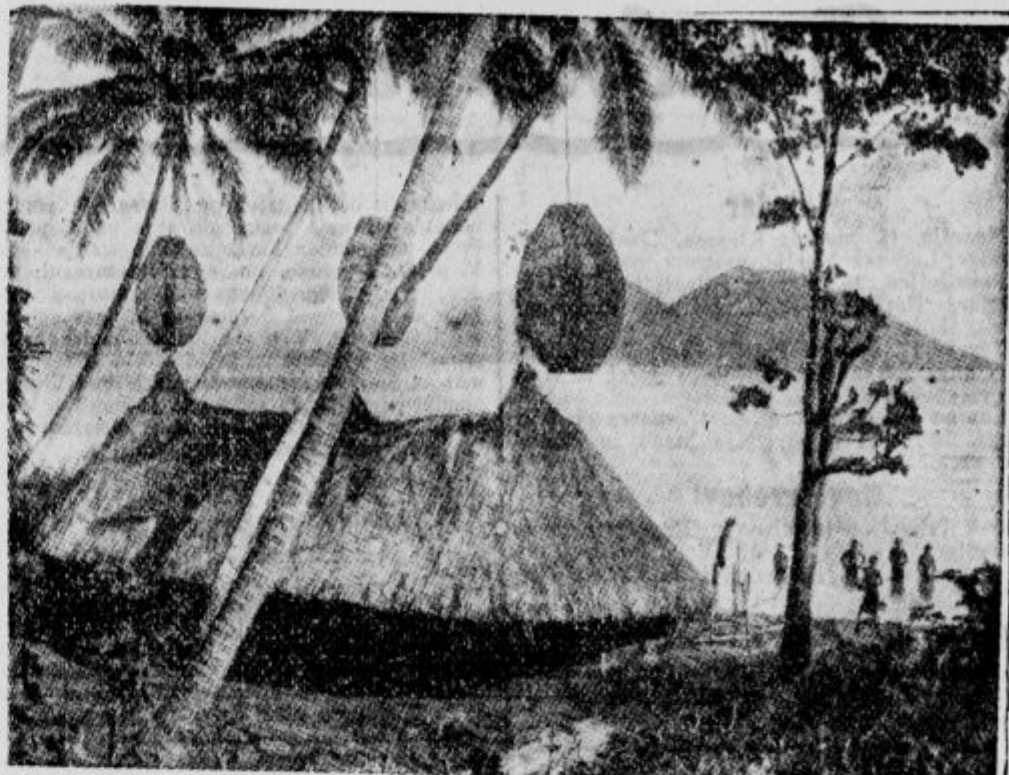
Večkrat si je dejal, da živi lepo življenje, ker dela zunaj, kjer rastejo drevesa in se podijo oblaki, in kjer zagleda zdaj pa zdaj kako brhko dekle.

Nekoč pa mu je dejal nekdo, ki je bil tudi poštni uslužbenec, toda ta je pisal v pisarni: »Tvoje službe, dragi moj Gonzalez, bo kmalu konec, da veš! Naše ravnanstvo v San Joséju je kupilo nekakšno sredstvo, neko jedko, kemično kislino. S to kislino bodo namazali vse brzjavne droge in potem ne bo nobeden več ozelenel, potem bo to zares mrtve les... Iz poštné službe boš moral izstopiti — ali pa se naučiti čitanja in pisanja, da te bodo mogli nastaviti kot pismonošo!«

Ne, to ni bila šalal! Že čez nekaj tednov nato mu je sporočil njegov predstojnik, naj se odloči za to, da se odpove pošti, ali pa se naj nauči brati in pisati.

Zdaj se je moral Gonzalez vendarle odločiti za šolo. Medtem ko so po vsej deželi prepletkali brzjavne droge, je čepel v šoli in je skušal naučiti se tega, kar je pred več leti zanemaril. Meseci so minevali in Gonzalez je bil ves nesrečen.

Ze teden dni je pošumeval pomladanski dež. Bilo je, ko da bi se toplo nebo bližalo zemlji. Vsa pokrajina je dišala po cvetju in bujnosti. In mahoma ni mogel Gonzalez nič več obstati v šoli. Zvezke je zagnal od sebe in je planil ven in je stekel v dež ko v samo blaženost. Ne da bi kaj preudarjal, je tekkel po tistih potih, koder je ne-

Naselbina domačinov na severni obali Nove Gvineje. Domačini žive največ od sadja in kokoši. Love tudi ribe s posebnimi košarami, ki na sliki vise s palm. Kadar love ribe, spuste košare celo 300 m globoko v morje.

koč pregledoval brzjavne droge. Tu so stali zdaj in so bili vsi goli, mrzli in sivi in povsem zamorjeni po tisti vražji tekočini. Krog in krog pa je po gozdovih sililo življenje na dan.

Naenkrat se je zdrnil. Stal je sredi plohe. Pred njim se je dvigal brzjavni drog v nebo in ta drog ni bil mrtve! Nekaj drobnih vejic je poganjalo iz njega. Ali se mu sanja? Gonzalez je oklevaje zgrabil mladice, a potem se je od same sreče razjokal. Brž je odrezal vejice in stekel nazaj v mesto. Brez sape je planil k poštnemu predstojniku:

»Poglejte,« je zavpil, »le pogledite! To so vejice z brzjavnega droga št. 1346!«

»Resnično, dež iz neba je močnejši, kot smo mi, ljudje!« je rekel predstojnik.

Čez tri dni nato so skoraj vsi drogevi ozeleli. In spet čez tri dni je smel iti Gonzalez venkaj v prejšnjo službo. Njegovih 150 kilometrov ga je pričakovalo. Narava je bila močnejša kot ljudje.

Gonzalez je spet obrezoval droge in se srečaval z brhkimi dekleti. (I. R. H.)

Konjiček za brata

Na 3 do 5 mm debelo deščico nariši konjičko glavo in še vrat in oči, ušesa, grivo, uzdo itd. V kotu ob gobcu izvrtaj luknjo za uzdo in vse izžagaj z žagico za rezljanje. Nato poslikaj glavo z vodnimi barvicami. Ko se posuši, namaži glavo s firnežem ali ličilom, da se barve ne razmažejo. Palica pa mora biti približno pol metra dolga in trikrat tako debela kot glava. Na enem koncu vžagaš vanjo 5 cm dolgi razporek, ki je tako širok, da moreš konjski vrat vtakniti vanj. Nato z vijakom spojiš vrat in palico in konjiček je storjen.

Previdnost je mati modrosti

»Tak slaven mojster ste, pa ste naslikali bančnega ravnanja z rokami v žepih. Kako je to mogoče?«

»Upošteвайте gospod, da je ta slika namenjena za njegovo banko. Gospod ravnatelj je želel, naj vsi vidijo, da drži roke le v svojih žepih in je prepričan, da bo to pomembno vplivalo na občinstvo.«

MIŠEK

direktiv

Prišedši do bivšega stričevega urada, je Kužek nabil na vrata tale napis:

Poizvedovalni urad
KUŽEK — MIŠEK
poceni in zanesljivo
doženeta vsak zločin

Nato je odšel Kužek v urad, da je vse potrebno uredil in že čez nekaj dni je povabil Miška, da bi občudoval njegove naprave.

»Presneto!« je zavpil Mišek.

»Kakšno prekrasno pohištvo! Ali je bilo stričevo?«

»Ne,« je odvrnil Kužek bahavo.

»To pohištvo je samo moje.«

»Le kje si ga iztaknil?«

»Kar takole sem napravil: Ker sva ti in jaz družabnika, sem ga naročil na tvoj račun.«

Nato se je Mišek usedel za veliko pisalno mizo, da je prišel k sapi. Nato je kraknil:

»Dobro, Kužek, v redu. Toda bojim se, da v našem mestu ne bo dosti zločinov za najin imenitni urad!«

Kužek je počasi odvrnil:

»Razumeš, da je moj stric ustanovil ta zavod že pred več ko desetimi leti. In da je še zdaj sijajen, kot pravi policijski. Slednjič pa je treba najti tista dva zlikovca in jima potegniti kožo z glave!«

Za dobro voljo

Žlica ribjega olja

»Mamica, danes se mi pa ribje olje ni zdelo tako slabo!«

»No sem res vesela, Jožek! Kako pa je to, da si ga danes lažje pospravil?«

»Veš, žlice nisem našel, pa sem ga vzel z vilicami.«

Specialist

Stane je zelo vnet medicinec. Opravil je že prvi rigoroz. Ko je bil nekoč na obisku pri družinskem prijatelju, starem podeželskem zdravniku, mu je visokodoneče popisoval svoje študije in načrte. »Jaz bom specialist in sicer specialist za nosne bolezni. Ušesa in grla se ne bom lotil, to nima nič skupnega z nosom.«

Izkušeni zdravnik se je nasmehnil, zmajal z glavo, in ga vprašal: »Lepo, lepo; in na katero nosnico se boš specializiral?«

Gluhonemi perici

Janez je samec. Zbiral je umazano perilo že dolgo časa in nabral ga je velik kup. Ker je bil skop, je dolgo časa premišljeval, kakšne perice bi najel, da bi ga čim manj stalo. Končno jo je iztuhtal in najel dve gluhonemi. Ves nesrečen pripoveduje prijatelju:

»Veš, mislim sem, da bom kaj prihranil in da bosta hitreje končali s perilom, ker ne bosta mogli klepetati.«

»No, in?«

»To sem bil norec! Dvakrat dalje je trajalo kakor bi sicer, saj sta se menili z rokami!«

Francesco Perri

86

Neznani učenec

Zgodovinski roman iz Kristusovih časov. Prevedel dr. Joža Lovrenčič

»Učenec,« je rekel, »ti veš, da te ljubim, a ne vem, kdo si. Povej mi če si Bog človek, ki ga vsi na svetu pričakujejo in ga tudi jaz pričakujem iz prvih let moje mladosti.«

»Da,« je odgovoril Jezus, »jaz sem Tisti, ki ga vsi pričakujejo, Sin, ki ga Oče nebeski pošilja med ljudi v njihovi podobni, deležen vseh njihovih težav, da bi usmiljenje premagala pravico in bi ta postala usmiljenje.«

Ti si pričakoval Dioniza, ki naj bi bil kot gostitelj, ki bi te povabil na pojedino s plesom in vselej pesmijo.

Toda ali more pravi popotnik povabiti svojega tovariša, da bi postavil šotor v puščavi, in se bogato gostiti, ko je treba doseči cilj? Posvetno življenje je potovanje in Sin človekov je postal kakor vi popotnik, da bi mogel z vami in v vašem imenu zaklicati Očetu v nebesih: Sedakah! Izkaži človeku pravico, o Oče, a pravico, ki je usmiljenje, zakaj revež in siromak je. Ti si hotel, da bi ti bil podoben, a v svoji slabosti se krivi in pada pod bremenom tvoje zapovedi. Prostost je zanj grozovit dar in da bi ga mogel prenašati, potrebuje tvoje milosti. Pomišlji, da si, ko si me poslal kot človeka z vso njegovo revščino, postavil med seboj in njim tak odnos, ki te prišili, da boš do njega bolj dober kot pravičen, kakor je oče do svojih otrok.«

Jezus je ta dan govoril z vno, a žalostno, in gledal nebo, kjer se je že znova prikazal prvi kralj nizamske lune.

Marko se je tresel pred njim in čutil neznanski strah.

»Učenec,« je rekel, »tvoje besede me strašijo. Vem, da bi se moral nebeski Dioniz žrtvovati za

ljudi, ker bi mogla samo žrtev kakega boga rešiti človeka iz njegove bede. Ti torej umreš in najbrž zaradi tega že nekaj časa govoriš, da nas boš zapustil?«

»Da,« je odgovoril Jezus, »umrl bom. Moji sovražniki me postavijo na les, kakor je postavil Mojzes bronasto kačo. To je potrebno, zakaj kako naj bi sicer ljudje čutili, da sem vam brat, ako bi vam ne postal enak tudi v največji stiski bridkosti in smrti?«

Potem je poklical k sebi vse učence in se jim tako jasno razodel, kakor dotlej še nikdar.

»Dragi moji,« je rekel, »moja ura se približuje. Vidite, grmade po gorah že oznanjajo, da je pasha blizu, in glasniki hodijo okoli in opozarjajo božjepotnike in po vaseh se že pripravljajo karavane. Pojdimo tudi mi, da bomo skupno obhajali zadnji praznik in boste potem čakali, da vas pokličem v kraljestvo Očetovo, kjer me boste videli sredi angelov v vsej moji slavi.«

Tedaj je pristopila Saloma, mati Zebedejevih sinov, ki se je udeležila male karavane z Miriam in drugimi ženami.

»Gospod, moja sinova sta bila prva, ki sta se ti pridružila: zato imata torej pravico, da bi bila prva tudi v kraljestvu. Prihrani jima mesto ob svoji strani, enemu na tvoji desni, drugemu na tvoji levi.«

Jezus se je nasmehnil z izrazom nekeke nepotrpežljivosti.

»Saloma, ne veš, kaj govoriš. Kdor sedi pri moji mizi, mora biti pripravljen, piti iz mojega kepla, ki je zelo grenak. Grem v Jeruzalem, da se izpolni nad Sinom človekovim, kar so napovedali preroki. Izročil bo v roke velikih duhovnov in pisnikov, ki ga obsojijo. In potem bo predan pogonom in bo zasmešan in opljuvan in bičan in usmrčen. Po treh dneh bo pa spet vstal.«

Učenci so ga prestrašeni gledali.

»Kaj le govoriš, Učenec?« je rekel Peter. »Tega mi ne dopustimo. Branili te bomo do zadnje kaplje krvi.«

Jezus ga je zavrnil nenavadno ostro.

»Molči, skušnjavec! Izkušen si v pozemskih stvarih, božjih pa ne razumeš.«

Potem se je obrnil k Marku Adoniju:

»Adonij, ti pa pojdi pred menoj s svojima služabnikoma v Jeruzalem in pripravi svojo hišo, zakaj pri tebi bom praznoval prihajajočo pasho. Iz obednice spravi vse težavnike, zakaj mi se bomo zbrali kakor tisti, ki so na potovanju in se jim mudi. In ti, Miriam iz Magdale, moja roža, polna vonja, pojdi tudi ti pred menoj in pripravi mazila za moj pogreb.«

7.

Čez nekaj dni je odšel Jezus s svojimi učenci v Jeruzalem.

Ker so bili ta čas v Pereji, so po enodnevnih hoji ob Jordanu prišli do slovečega broda ob Mrtvem morju, prešli tam čez in krenili proti Jerihi.

Z vseh strani so bile karavane že na poti v sveto mesto in cesta, vsa v sivih in enakomernih peščenih sipinah, ki so bile kakor šotori tabore, je bila polna božjepotnikov, zlasti Galilejcev. Vseposred je bilo izredno živahno. Vreme je bilo lepo, ječmen in drugo žito se je lesketalo v nežni zlati barvi, a blede listi oljk, ki so rastle v vrstah po višinah, so kakor odsevali bledoto neba. Jezus je hodil ta dan pred učenci.

Hodil je naprej, sam in s tako hitrim in odločnim korakom, da so ga težko dohajali. Bil je kakor vojskovodja, ki gre v boj.

»Pravi, da gre v smrt,« je pomislil Peter sam pri sebi, »pa hodi pred vsemi, kakor bi šel na svatbo.«

Božjepotniki, ki so prihajali iz Galileje, so ga spoznali in ga začeli klicati in mu vzklikati: »Hosana Jezusu, sinu Davidovemu! Maziljenec Gospodov je, ki ozdravlja bolnike in obuja mrtve!«

Lomili so oljkove in palmove veje, mahali z njimi v znamenje veselja in si drug drugemu pripovedovali o čudežih, ki so jih videli ali so slišali praviti o njih.

V Jerihi se je zbrala okoli njega nepregledna množica, med katero so se slišali o njem najrazličnejši glasovi.

»Mestja je, kralj Izraelcev,« so trdili nekateri.

»Mesija naj bo vojskovodja,« so ugovarjali drugi, »ta ima s seboj samo uboge ribice.«

»Pa ne, Mesija bo najmirosljubnejši kralj,« so zatrdjevali spet prvi.

Tedaj je nenavaden dogodek zbehal vso množico.

Ko se je Jezus s težavo pomikal med vzklikajočo množico, je prišel v bližino mestnih vrat, kjer se je cepila cesta, ki je vodila v Jeruzalem.

Tu sem mu je prišel naproti Marko Adonij s svojim služabnikom Simonom in z njegovima sestricama Marto in Marijo, ki sta stanovali v Betaniji. Njun brat Lazar, lončar in Jezusov prijatelj, je bil umrl pred tremi dnevi in prišli sta jokajoč, da bi obvestili Učenika.

Oneča je bila tako velika, da se ni bilo moglo približati skupini, kjer je bil Jezus z apostoli.

Z Markom sta se ustavili v nekem kotu ob cesti pod vrsto palm in čakali. Ne daleč od njih je bilo kakih deset gobavcev, skoraj same ženske, ki so se oglašale s svojo običajno tožbo in iztegle reke naproti božjepotnikom: »Sedakah!... Sedakah!...«

Marko jih je gledal z velikim sočutjem, ko je neka skupina vzbudila njegovo posebno pozornost. Bil je plavalas velikan, čigar obraz, čeprav spačen od boleznih, se mu ni zdel neznan. Oblečen je bil v raztrgano tuniko in med plavo bradico so se odpirale grozne nabrekle in od suše razpokane ustnice. Njegov obraz na le ni še kazal sledov gobavega beleža in videti je bilo, da skrbi bolj ko zase neko žensko, ki je stala pred njim in je njen obraz spremenila bolezen in razjede obličja. Nos je bil popolnoma razjeden in se je odpiral pod čelom kot strašna odprtina. Od ustnic ni ostalo drugega ko neke roba nad belčastimi in razjedenimi dlesnimi in lica so bila kakor koe zidu iz apnenca, v katerem so se kazale tu in tam kosti ličnic in čeljusti.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30, in 18.30

Prekrasen film iz slavne beneške zgodovine, epopela lonačstva in vročega patriotizma

KAPITAN TEMPESTA

Doris D'Amant, Carla Candiani, Adriano Rimoldi, Carlo Ninchi

KINO UNION - TEL. 22-21

Izvrstna filmska zgodba o malem najdenku

Sen vsakogar

Dina Galli, Germana Proferri, Gino Cervi, Edvarda De Filippo, film, ki odkriva vso topioto družinskih odnosov

KINO SLOGA - TEL. 27-30

Slavna Sem Benellieva pesnitev na filmskem platnu Eden najlepših filmov sezone

Noč maščevanja

Amadeo Nazari, Clara Calamai, Osvaldo Valenti, Valentina Cortese itd.

KINO MATICA - TEL. 22-41

Tragična usoda slavne plesalke Mata Hari

Tanja

Igralci: Vera Korene, Jean Wornis, Jean Gallan

Romant. pustolovščina v osrčju azijskih planot

Gospodar Bengalije

Predstave: delavnik ob 17, nedelja ob 14.0 in 17

KINO KODELJEVO, tel. 41-64

LAME LAME DA RASOI

REZILA ZA BRITVE

REZILA

Prezzi imbattibili. Qualità insuperabile. Produzione della più grande fabbrica italiana (fondata nel 1920)

Neprekosljive cene. Nedosežna kakovost. Proizvodnja največje italijanske tvornice (ustanovljena leta 1920)

Chiedete prezzi e vzorce na

INDUSTRIA LAMINATI ACCIAIO

ACQUI (PIEMONTE) Casella postale 41

Ufficio staccato a MILANO. Posedna pisarna v MILANO

Via S. Marta 13, tel. 80.587

POMLAD-ite

se ob pogledu na lepo negovan vrt!

V to svrhu Vam nudi vse potrebno orodje: drevne in trane škarje, cepilne nože, brizgalne za drevje in evetje, zalivalke, kosilnice za rušo, žico, mreže za pesek, žične mreže za ograje, razpršilce, motike, lopate, železne grablje, samokolnice itd.

železnina FR. STUPICA

LJUBLJANA — Gospodarska cesta 1

REUMATIZZATI REVMATICI

Fate regolarmente la vostra cura di

URODONAL

Eviterete: Dolori, Sciatica, Emicrania, Obesità

in boste preprečili: Bolečine, Ishias (bolečine v kolku), Glavobol, Debelušnost

Un cucchiaino da caffè mattina e sera in un po' di acqua

Zjutraj in zvečer ena žličica Urodonala v malo vodi

PRODUZIONE ITALIANA ITALJANSKA PROIZVODNJA

L'UNICO PRODOTTO DI FAMAMONDIALE

PRODOTTO IN PRODUZIONE SLOVENA

Aut. Pref. Milano. 1958 del 31-1-58

Knjige

Vse vrste antikvaričnih knjig od najstarejših do najnovjših kupuje knjigarna Janez Dolžan v Ljubljani, Stritarjeva 6. Telefon 44-24.

Filatelija

Filatelisti pozor! Najugodnejše kupite in vnovčite znamke vseh kontinentov do poslednjih okupacijskih znamk v knjigarni Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.

Denar

Katera plemenita oseba bi posodila osamel materi več otrok 1500 lir? Vračilo mesečno po dogovoru. Cenj. ponudbe pod: »Drž. uradnica« na upr. »Slov.« št. 1545. d

Kolesa

Kolesarji kupite si praktični »ELO« držaj za dežnike na kolesih, za ceno 25 lir, pri »Petronafta«, Ljubljana, Tyrševa cesta 35a. Razpošila se tudi po pošti po povzetju.

Pohišvo

patentne posteljne mreže, otomane, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni

Rudolf Radovan

tapetnik Ljubljana, Mestni trg 15

Orehovo spalnico

elegantno, fino izdelano, proda Janez Rožmanec, Podolnica, p. Horjul.

Kuhinjska oprava

nova, kompletna, ugodno napredaj. Privoz št. 4 — pri hišniku.

Posojilo 6000 lir

Iščem proti vknjižbi na posestvo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Dobre obresti« št. 1570. d

Kdo posodi 20.000 lir

na vknjižbo hiše na visoke obresti? Ponudbe na oglas, odd. »Slov.« pod: »Stoodstotno varno 1624.«

Pouk

Nemško konverzациjo združeno s spreho 20-lim dati dajati odraslim ali otrokom. Plemenite ponudbe jo posreži na upravo »Slovenca« pod »Nemščina« št. 1607. u

Žaročajte in širite »Slovenca« !

Oporoka osmih bojnikov

»Ob vsej svoji spretnosti pa je vendarle tvegal nevarnost, ki bi mu bila lahko usodna,« omeni Bazil.

»Mišliš, ko je odhajal iz zimskega vrta?«

»Da — ko je odšel takoj nato, ko je vojvoda umoril.«

»Prav imaš, Bazil. Se celo drugo nevarnost je tvegal, ki pa se je ni zavedal, ker za njo ni mogel vedeti. Niti slutiti namreč ni, da sta se onadva mlada človeka prav v zimskem vrtu sešla ut da sta odšla skozi vrata v park, ne da bi bila vrata za seboj spet zaklenila. To je Crew uvidel šele, ko je tista vrata sam zato odklepal, da bi se potem zdelo, češ da je morilec tudi pobegnil. Ko bi bil seveda Crewa kdo videl prihajati iz zimskega vrta, je imel gotovo pripravljen že kak izgovor. Lahko bi bil na primer rekel, da je bil le v tem koncu zimskega vrta in da ni videl vojvode, ki je ležal v zadnjem prečnem hodniku. Kajpak bi bil pa vseeno takoj spočetka mnogo osumljen ter bi bil potem njegov položaj mnogo težji.«

»Ali sploh veš, kdo je okno razbil in listek ukradel?« vprašuje večno radovedni Bazil.

»Kaj ne bi vedel! Vprašaj Kennedyja!«

»Bartlett,« suho odgovori inspektor.

»Bartlett? Zakaj pa ta?«

Hammond se zasmehuje.

Bila je pač majhna zarotica, dečko. Seržant je prinesel tisti listek prav takrat, ko je odhajal Mac Allister iz čitalnice od zaslišanja. V knjižnici je to omenil, in mlademu lordu je bržčas postalo hudo vroče, ko je to slišal. Tako se je komedija začela — Roy Finsbury, gosposidna Brentova in Bartlett, ki je komaj čakal, da bi svojemu mlademu gospodarju ustregel e kako dragoceno uslugo, so se skrivaj domenili. Mladi lord je Bartlett'a službeno poslal v kuhinjo po whiskey. V resnici je pa Bartlett moral opraviti nekaj drugega. Na večnih

vratih je čakal, dokler gosposidna Brentova ni prišla iz čitalnice od zaslišanja. Tam je ona takoj zakričala in telebnila na tla, on pa je brž obrnil stikalo, stekel okoli hiše do prvega čitalničnega okna, tamkaj razbil šipo in vzel listek — mi pa smo se medtem vsi v skrbeh zanjo motovili okoli mlade dame, ki pa je omedlevalo zgolj hlinila...«

»Kaj, hlinila?« »jo je?« uide inspektorju.

»Hlinila, hlinila, ljubi prijatelj!« se smeje Hammond.

»Privzdignil sem ji očesno vežo, nakar se je njena punčica takoj ekrčila, kakor hitro je zajejala prvo svetlobo.«

»Se dobro, da mi tega poprej niste povedali,« zagode inspektor.

»Ce bi bil to storil, mislim, da bi se bilo napak obrnilo. Uboga gosposidna Brentova! Saj je dovolj strahu prestala. Kadar koli me je pogledala, se je zdelo, da vidi strašilo. Pa sem ji storil celo še veliko uslugo.«

»Kakšno neki, Lion?«

»Lady Finsburyjevi sem jo priporočil za izvršno enaho.«

»Kako — kaj takega si se predznil?! Kaj pa je stara dama rekla?«

»Vprašala me je, ali ne norim. Mislim pa, da se je tako hudo le delala. Ne vem, zakaj ta dama vidi v meni velikega prijatelja. Zato pa sem trdno prepričan, da sem prvi najhujši udarec na to mlado dvojico uspešno prestregel. Ko sem se poseljal od Cambrai House, me je lord Finsbury kar po domače potapljaj po rami ter se mi zahvalil, da se mi je moje dvojno poslanstvo tako dobro pošlo. Sodim tedaj, da je zdaj tam vse v najlepšem redu.«

Pogleda na uro.

»Menim da bi bilo dobro, ko bi zdaj enremeni prostor in odšli kam drugam. Gospa Kennedyjeva bi prav gotovo rada poskusila malo zaplesati — in časa sekta ob taki priliki bi tudi ne bila napačna.«

Ko so stopili ven v ozko ulico, je inspektor Hammonda za roko malo potegnil nazaj, med tem ko sta Bazil in Kennedyjeva gospa šla naprej.

SOBE Oddajo: Sostanovanko

sprejem k dijakinji oskrbo ali brez. Naslov v upravi »Slov.« št. 1626.

Uvajenci

Vajenca za brivsko obrt sprejme salon »Stigare«, Miklošičeva cesta. (v)

ŽIVALI

Prodaj brejo kravo se 3 tedne do telitve. Tovarniška ulica 13, Moste pri Ljubljani.

Objave

Dražba lesa

Začasna drž. uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani, Cesta 29. oktobra, št. 24/1, bo prodala na dražbi, ki bo 8. aprila t. l. ca 19 000 plm jelove hlodovine na panju iz območja svoje šumske uprave v Kočevju. Pojasnila, pogoji in tiskovine so na razpolago pri gornji upravi v Ljubljani in v Kočevju.

Glasba

IZDELOVANJE HARMONIK

JOS. FLEISS LJUBLJANA TYRŠEVA C. 35 ZAHTEVAJTE ČENIK.

Uglaševalec glasovirjev

Jurasek — Ljubljana, Zrinjskega cesta št. 7/II. Telefon 39-23.

Razno

Ljubiteljica otrok!

Vzajem otroka v rejo prot plačilu ali sprejemom službo varuhinje-vzgojiteljice. Pomagala bi lahko tudi pri gospodinjstvu. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1623.

Po Vaši želji Vam izdela

KNJIGOVEZNICA

Ljudske tiskarne

v Ljubljani

Kopitarjeva 6/II

v svoji čitalnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi. Istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjene galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih fazonah.

CENE SKRAJNO NIZKE. POSLUŽITE SE!

Binca Malovrh roj. Otrin

Previdena s svetimi zakramenti je umrla 1. marca t. l. v Trbovljah. Pogreb je bil istotam.

Trbovlje, Ljubljana, Maribor, Loški potok.

Žalujejo rodbine: Malovrh, Otrin, Šifrer, Fettich.

»Kaj ste poprej rekli, Hammond? Da je Crew vrata iz zimskega vrta v park našel odklenjena?«

»Odklenjena, da!«

»Ali sta jih mar mlada dva pozabila zakleniti?«

»Pozabila. Saj sta Vam že vse sama priznala, ko ste se vrnili iz Londona.«

»Tisto že. Da sta se sešla, sta mi pač povedala. Rekla sta mi, da sta se sešla zunaj pred zimskim vrtom — niti črhnila pa ništa, da sta bila notri!«

»Grdobiti grdi!« se sladko smeje Hammond.

»Mladi lord mi je tako trdno obljubil, da Vam bo povedal vse resnico. Se je mož pač zbal posledice, če bi Vam bil priznal, da je skoraj prav takrat bil v zimskem vrtu, ko je bil vojvoda umorjen.«

»Veste, da bi mu bila prav zaradi tega lahko hudo slaba predla, ker je resnico zamolčal?«

»Ali res?« se začudi Hammond.

»Od vseh prizadetih sem si — seveda močno diskretno — dobil prste odtekle.«

»Vi, stari Sherlock Holmes!«

»Ne bil bi rad napačnega pograbil — pa bi bil skoraj — za las je manjkalo — prijel mladega lorda...«

»Da bi bili mogli pokazati kak uspeh?« vpraša Hammond.

»Hm. Ne eamo zaradi tega... Pri njem pač ni manjkalo sumljivih indicij... in njegovi preni odtiski so bil na ključu!«

»Na katerem ključu? Na ključu v zimski vrt?«

»Vraga, kje ete ga pa iztaknili?«

»Saj ga nisem sam iztaknil. Čudno je pa le, da mi ga je nekdo skrivaj podtaknil!«

Hammond inspektorja najprej ves osupel ogleduje. Nato pa se na ves glas zakrohote. V veliko Kennedyjevo prenasel je Hammond zdaj oke roki del v trobec okoli ust ter je zarjovel, da se je po vsej ulici razlegalo:

»Bazil Stuart — Ti si falot!«

(Konec.)